

K.K.T.C
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

İLKÖĞRETİM OKULLARI İÇİN GELİŞTİRİLMİŞ
BORU TRAMPET TAKIMI EĞİTİM PAKETİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Murat MENKET

LEFKOŞA

Haziran, 2018

K.K.T.C

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

İLKÖĞRETİM OKULLARI İÇİN GELİŞTİRİLMİŞ

BORU TRAMPET TAKIMI EĞİTİM PAKETİNİN

DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Murat MENKET

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Emine KIVANÇ ÖZTUĞ

LEFKOŞA

Haziran, 2018

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Murat Menket'e ait 'İlköğretim Okulları İçin Geliştirilmiş Boru-Trampet Takımı Eğitim Paketinin Değerlendirilmesi' başlıklı tezi Haziran 2018 tarihinde jürimiz tarafından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Adı – Soyadı

İmza

Üye (Jüri Başkanı) : Prof. Dr. Sibel Çoban

Üye : Doç. Dr. Ahmet Güneyli

Üye (Danışman) : Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç ÖZTUĞ

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

5/2018

Prof. Dr. Fahriye Altınay AKSAL

Enstitü Müdürü

Önsöz

Müzik sanatı doğduğu günden bugüne birçok amaç için kullanılmıştır. Türklerin müzik tarihine bakıldığında askeri ve dini alanda kendini gösterdiği karşımıza çıkmaktadır. Her milletin, her kültürün ve her coğrafyanın kendisine ait özellikleri olmuştur. Yüzyıllarca devam eden mehter müziği Yeniçeri Ordusunun hem moral kaynağı hem de yürüyüş düzenini belirlemiştir. Araştırmanın konu başlığında yer alan boru trampet takımları mehter müziğinin sonrasında doğmuş ve bugünkü Türk ordusunun yürüyüş disiplini sağlamak için kullanılmıştır. Cumhuriyet dönemi sonrasında okullarda yer almaya başlayan boru trampet takımları günümüze kadar devam etmiştir.

Bu araştırma Yakın Doğu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı altında yapılmıştır. Araştırmada Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilköğretim okulları için geliştirilmiş ‘Boru Trampet Takımı Eğitim Paketinin’ hazırlanması ve değerlendirilmesi yer almıştır.

Böyle bir konuyu seçmem için bana ışık tutan ve araştırma süresince her türlü planlama ve yardımı benden esirgemeyen sevgili tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç ÖZTUĞ’a sonsuz teşekkürlerimi belirtmek isterim. Araştırmanın gerçekleşmesinde önemli bir rol oynayan Dikmen İlkokulu boru trampet takımına ve Dikmen İlkokulu müzik öğretmeni Zehra YILMAZ’a araştırmanın deney gurubu olmayı kabul ettiklerinden dolayı teşekkür ederim.

Çalışmalarında bana büyük güç veren, her zaman yanımda olan ve gerek akademik, gerekse hayatımın her alanında büyük desteğini gördüğüm sevgili eşim Yrd. Doç. Dr. Simge Davulcu MENKET’e sonsuz teşekkür ederim.

Lefkoşa, 2018

Murat MENKET

Özet

Bu araştırma boru trampet takımlarının eğitilebilmesi için tüm ilköğretim okullarının kullanabileceği genel bir ‘‘Boru Trampet Takımı Eğitim Paketinin’’ geliştirilmesini amaçlamaktadır. ‘‘KKTC ilköğretim okullarında boru-trampet takımı eğitimi etkinlikleri nasıl planlanmalıdır?’’ sorusu bu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır. Araştırmalar doğrultusunda geliştirilen ‘‘Boru Trampet Takımı için Eğitim Paketi’’ pilot okul olarak seçilen Dikmen İlkokulundaki müzik öğretmeni tarafından seçilmiş 3., 4. ve 5. Sınıfların olduğu, 29 kişilik kız ve erkek öğrencilerden oluşan bir gruba 2017-2018 öğretim yılı bahar döneminde 12 saatlik bir eğitim paketi şeklinde uygulanmıştır.

Araştırmada nitel ve nicel yöntemleri içeren karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda; yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak ilköğretimde müzik eğitimi veren öğretmenlerden bilgiler toplanmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda ise; araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi testi (ön test-son test) performans değerlendirme gözlem formları kullanılarak çalışmanın deneysel boyutu oluşturulmuştur.

Öğretmenlerden elde edilen bulgular sonucunda; okulların neredeyse yarısında boru trampet takımlarının bulunduğu fakat tahmin edildiği gibi hiçbir ilköğretim okulunda boru trampet takımı için yazılı bir eğitim programı olmadığı saptanmıştır. İhtiyaç doğrultusunda okullara kazandırılan eğitim paketinin öğrencilere uygulanması sonrasında, öğrencilere yapılan performans değerlendirme ve testler sonucunda hem bireysel hem de takım olarak geliştiği, genel müzik bilgisi ve boru trampet takımı hakkındaki bilgilerinin de arttığı gözlemlenmiştir.

Anahtar kelimeler: boru, trampet, ilköğretim, müzik

Abstract

This research aims to develop a general "Drum and Bugle Corps Training Package" that all primary schools can use to train drum and bugle corps in their schools. The question that this research project aims to answer is; "How should the drum and bugle corps training activities in primary schools in the TRNC be organized?".

A group containing 29 boy and girl students who were selected by the music teacher from the 3rd, 4th and 5th grade classes in Dikmen Primary School, which was selected as the pilot school, was used to apply and test the results of the developed "Drum and Bugle Corps Training Package" in the spring semester of 2017-2018 academic year,

In the study, a mixed method; containing qualitative and quantitative methods, was used. In the qualitative aspect of the research; music teachers in primary schools were interviewed using a semi-structured interview form to obtain information. In the quantitative aspect of the research which created the experimental dimension of the study; musical level test and performance evaluation observation forms prepared by the researcher were used.

As a result of the information obtained from the teachers; it was found that almost half of the schools already had drum and bugle corps. However, as speculated, none of the primary schools had a written training program in hand to train the drum and bugle corps. Based on the results of the performance evaluation forms and the tests applied to the students after the completion of the training package, which will be available to the schools in accordance with the needs of the teachers, it has been observed that the students' knowledge level in music and on drum and bugle have been increased significantly as well as their outdoor performance in the drum and bugle corps.

Key words: bugle, snare, elementary, music

İçindekiler

BÖLÜM I

GİRİŞ.....	1
1.1 Giriş.....	1
1.2 Problem Durumu.....	3
1.3 Araştırmanın Amacı.....	4
1.4 Araştırmanın Önemi.....	4
1.5 Sınırlılıklar.....	5
1.6 Tanımlar.....	5
1.7 Kısaltmalar.....	6

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1 Kuramsal Çerçeve.....	7
2.1.1 Müzik Eğitiminde Boru Trampet Takımının Yeri.....	7
2.1.2 Boru Trampet Takımı Çalgıları ve Dizilişleri.....	8
2.1.3 Majör Hareketleri ve Komutları.....	15
2.1.4 Çalgıların Tutuşu ve İcrası.....	19
2.2 İlgili Araştırmalar.....	22
2.2.1 Kuzey Kıbrıs'ta Yapılmış Araştırmalar.....	22
2.2.2 Türkiye'de Yapılmış Araştırmalar.....	22
2.2.3 Diğer Ülkelerde Yapılan Araştırmalar.....	23

BÖLÜM III

YÖNTEM.....	24
3.1 Araştırma Deseni ve Modeli.....	24
3.2 Çalışma Grubu.....	25
3.3 Veri Toplama Araçları.....	25
3.3.1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu.....	25
3.3.2 Gönüllülük Beyan Formu.....	25
3.3.3 Bilgi Testi.....	26
3.3.4 Öğrenci Performans Değerlendirme Gözlem Formu.....	26
3.3.5 Boru-Trampet Takımı Performans Değerlendirme Formu.....	26
3.3.6 Video Çekimleri.....	27
3.4 Eğitim Paketi.....	277
3.5 Veri Analizi.....	299

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM	30
4.1 Bulgular ve Yorum	30
4.1.1 Kuzey Kıbrıs'taki ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin boru trampet takımı eğitimi doğrultusundaki bilgi, görüş ve önerileri nelerdir?	30
4.1.2 Çalışmaya katılan öğrencilerin uygulama öncesi (ön test) ve uygulama sonrası (son test) müzik eğitimine ilişkin bilgi testinden aldıkları sonuçlar ne doğrultudadır?	344
4.1.3 Performans gelişimleri gözlemlenen öğrencilerin performans değerlendirme formundan aldıkları sonuçlar ne doğrultudadır?	377
4.1.4 Alan uzmanlarının performans değerlendirme formundaki sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda boru trampet takımının gelişim düzeyi nasıldır?	411

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	433
5.1 Sonuç ve Tartışma	433
5.2 Öneriler	455
KAYNAKÇA	466
EKLER	509
Ek 1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	50
Ek 2 Gönüllülük Beyan Formu	532
Ek 3 Bilgi Testi	543
Ek 4 Öğrenci Performans Değerlendirme Formları	565
Ek 5 Boru-Trampet Takımı Performans Değerlendirme Formu	60
Ek 6 Eğitim Paketi Ünite 1 (Ders 1)	621
Ek 7 Eğitim Paketi Ünite 2 (Ders 2)	643
Ek 8 Eğitim Paketi Ünite 3 (Ders 3)	665
Ek 9 Eğitim Paketi Ünite 4 (Ders 4-8)	687
Ek 10 Eğitim Paketi Ünite 5 (Ders 9)	709
Ek 11 Eğitim Paketi Ünite 6 (Ders 10)	721
Ek 12 Eğitim Paketi Ünite 7 (Ders 11-12)	743
EK 13 Marşların Çalınması için Prozodik Heceler	765
ÖZGEÇMİŞ	798

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1: Eğitim paketi üniteleri.....	28
Tablo 4.1: Öğretmenlerin tanıtıcı ve mesleki özelliklerine göre dağılımı (n=94)	30
Tablo 4.2: Öğretmenlerin görev yaptıkları okulda boru trampet takımı olması durumu ve MEB'den çalgı ve kıyafet talep etme durumlarına göre dağılımı (n=94)	31
Tablo 4.3: Görev yaptıkları okulda boru trampet takımı bulunan öğretmenlerin boru trampet takımlarına ilişkin bazı özelliklere ve "boru trampet takımı" eğitimine ilişkin görüşlerine göre dağılımı (n=45)	32
Tablo 4.4: Öğrencilerin eğitim öncesi bilgi testinde yer alan sorulara doğru cevap verme durumlarına göre dağılımı (n=29)	34
Tablo 4.5: Öğrencilerin eğitim sonrası bilgi testinde yer alan sorulara doğru cevap verme durumlarına göre dağılımı (n=29)	35
Tablo 4.6: Öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi testinden aldıkları toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistikler (n=29).....	36
Tablo 4.7: Öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi testinden aldıkları toplam puanların karşılaştırılması (n=29).....	37
Tablo 4.8: Öğrencilerin haftalara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistikler	38
Tablo 4.9: Öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistikler	39
Tablo 4.10: Öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanların karşılaştırılması (n=29).....	40
Tablo 4.11: Uzmanların performans değerlendirme formundaki sorulara verdikleri cevaplara ait tanımlayıcı istatistikler.....	41

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Kuruluş Şemasındaki Sembollerin Anlamları.....	9
Şekil 2: On üç kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni.....	10
Şekil 3: On altı kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni.....	11
Şekil 4: On dokuz kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni.....	12
Şekil 5: Yirmi beş kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni	13
Şekil 6: Yirmi dokuz kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni	14
Şekil 7: Boru tutuşları	19
Şekil 8: Trampet tutuşu	20
Şekil 9: Davul tutuşları.....	21
Şekil 10: Zil tutuş şekilleri.....	21
Şekil 11: Öğrencilerin haftalara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları ortalama puanlar.....	39

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 Giriş

Boru trampet takımı uygulaması Türkiye Cumhuriyeti'nde (TC) bulunan ilköğretimden üniversite seviyesine kadar olan eğitim kurumlarında yaygın bir şekilde bulunmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) ise boru trampet takımı uygulaması sadece ilköğretim okulları ile sınırlıdır.

Her milletin ve kültürün kendisine ait özellikleri olmuştur. Türklerin müzik tarihine bakıldığında en çok dini ve askeri alanda kendini gösterdiği görülmektedir (Bayburtlu, 2017). Boru trampet takımı Türk geleneğinden gelen, mehter müziğinden sonra gelişen bir müzik topluluğudur. Mehter müziği Türklerin en uzun dönem devam eden müzik kültürü olmuştur. Osmanlı Devleti içerisinde, Osman Gazi'den, Sultan II. Mahmud dönemine kadar devam eden mehter müziği 1299-1826 yılları arasında birçok toplumsal ve siyasi işlev üstlenmiş ve bu geleneksel askeri müziği 537 yıl devam etmiştir (Say, 2005). Fransız Devrimi sırasında tahta çıkan Sultan III. Selim, edebiyat ve müzikle yakından ilgilenmiştir. Tahta çıkmasının ardından Osmanlı Devletinde yapmak istediği yenilikleri hayata geçirmek istemiştir. Batı müziğine büyük ilgi duyan III. Selim, sarayda opera sahnesi kurdurup opera bile izlemiştir. Padişahlığı döneminde Fransa Kralı XVI. Louis ile görüşen III. Selim, 1794 yılında yeniçeri ocağının yerine kurmak istediği Nizam-ı Cedid birliklerinin günlük eğitimlerini daha iyi yapabilmeleri için Fransız subayların da istekleri üzerine boru trampet takımlarını kurmuştur. Bu yaklaşım Mehter Müziğine de ilk yüz çevirme olarak değerlendirilmektedir (Özcengiz, 2006). Osmanlı Devleti içerisinde II.Mahmud'un Batılaşma hareketleri kapsamında Yeniçeri Ocağı ve ona bağlı olan Mehterhaneler 1826 yılında kapatılmıştır. Aynı yıl içerisinde boru trampet takımlarını da içinde barındıran Mızaka-i Hümayun kurulmuştur. Böylece kurulan yeni ordu yeni yürüyüş düzenine göre ritmik yapısına kavuşmuştur (Kaya, 2012). Osmanlı'dan Cumhuriyet

dönemine ulaşmış ordu, 1955 yılına gelindiğinde boru trampet takımlarının çaldığı marşları ve repertuarı yetersiz görmüş ve yapılan teklif üzerine boru ve trampetin yanına davul ve zil enstrümanları da eklenmiştir. Bu sayede boru trampet takımları daha zengin ve gösterişli hale gelerek, günümüzdeki yapısına ulaşmıştır (Üngör, 1965). Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinde bulunan boru trampet takımları 2013 yılında bandoların büyütülmesi ve düzenlenmesi kapsamında kapatılmıştır.

Günümüzde boru trampet takımları ilköğretim, ortaöğretim ve üniversitelerde isteğe bağlı olarak kurulmakta ve çalıştırılmaktadır. Boru trampet takımları; boru, trampet, zil ve davul enstrümanlarından oluşmakta, majör tarafından yönetilmekte ve sorumluluklarındaki tören ve kortej yürüyüşlerine önemli katkı sağlamaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan ilköğretim, ortaöğretim ve üniversitelerdeki boru trampet takımlarının eğitimi temel eğitim programına dahil değildir. Boru trampet takımlarının oluşturulması ve çalıştırılması aktivite olarak uygulanmaktadır. Bu uygulama beden eğitimi öğretmenleri ve müzik öğretmenleri tarafından birlikte yapılmaktadır. KKTC'deki ilköğretim ve ortaöğretim okullarında boru trampet takımı çalışmaları da temel eğitim programı dışında kalmakta, aktivite saatlerinde müzik dersi veren öğretmenler tarafından yapılmaktadır. KKTC üniversitelerinde boru trampet takımlarına yaygın olarak rastlanmamaktadır.

Boru trampet takımında bulunan davul, zil, boru ve trampet gibi ritim duygusunu geliştiren enstrümanların çocukların küçük yaştan itibaren çaldığında psikolojik ve fizyolojik açıdan gelişimlerinde faydalı olduğu bilinmektedir (Rawlings, 2017). Ritmik jimnastik, kulak eğitimi ve doğaçlama olarak üç temel prensibi içeren Dalcroze yaklaşımı okul öncesi müzik eğitiminde çocukların müziksel ritim duygusunun geliştirilmesi için uygulanmaktadır (Tuncer, 2012). Dalcroze yönteminin uygulanmasında hareketin çocuklarda fiziksel, psiko-motor, zihin ve dil ve sosyal gelişimine olan olumlu etkileri bilinmektedir (Erdal, 2005).

1.2 Problem Durumu

Boru trampet takımları okulların kendi kutlamalarını kendi imkânlarıyla gerçekleştirebilmeleri için büyük önem taşımaktadır. Bunun yanında öğrencilerin boru trampet takımı gibi müziksel, ritmik ve hareketli bir aktivitede yer almasının çocuklarda psikolojik, fiziksel ve sosyal gelişim açısından olumlu katkıları olduğu bilinmektedir. Fiziksel gelişimde müziğe göre hareket edilen hareketli oyunlar sırasında çocuğun çeşitli kasları kasılma ve uzamalarla çalışma halinde olduğundan kan dolaşımı normalden hızlı olmakta ve dokulara daha çok oksijen ve besin taşınmaktadır. Bir süre sonra kaslar bu hareketleri ezberleyerek ‘kas hafızası’ oluşmakta ve bu hareketlerin yapılması kolaylaşmaktadır. Psiko-motor gelişiminde ise yürüme, koşma gibi çocuklar için kolay hareketlerden ziyade geri geri yürüme gibi daha zor hareketlere oyun yoluyla çocuğu kumanda eden iradenin güçlendirilmesi ile katkıda bulunur. Çocuğun düşünce gücünü arttıran oyunlar bellek gelişimine müzik desteğiyle akılda kalıcılığı sağladığından çocuğun zihin ve dil gelişimini de olumlu yönde etkilemektedir. Diğer çocuklarla birlikte oyunlar oynamak, bir oyunun parçası olmak çocuğun sosyal gelişiminde etkili olabilecek davranışları geliştirerek sosyal gelişime olumlu etkilerde bulunmaktadır (Erdal, 2005). Dalcroze yöntemi uygulaması ile boru trampet takımı eğitimi uygulaması arasında ortak noktalar olduğu görülmektedir. Özellikle boru trampet takımının ritmik yürüyüş eğitiminde dalcroze yöntemi örnek alınarak takımın çalışmaları hareketli oyunlar şeklinde yapılabilir. Boru trampet takımları okulların kendi kutlamalarını kendi imkânlarıyla gerçekleştirebilmeleri için büyük önem taşımaktadır.

Boru trampet takımlarının eğitilebilmesi için tüm ilköğretim okullarının kullanabileceği genel bir boru trampet takımı eğitim paketi gerekmektedir. KKTC’deki ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenleriyle yapılan görüşmeler sonucunda; boru trampet takımını eğitebilmek adına uygulanabilecek genel bir eğitim programı ve dolayısı ile eğitim metodunun olmadığı saptanmıştır. Boru trampet takımı eğitiminin KKTC’de yaygınlaşması ve kolayca uygulanabilmesi için genel bir eğitimin geliştirilmesine ihtiyaç olduğu gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda; ‘KKTC ilköğretim okullarında boru trampet takımı eğitimi etkinliklerinin planlanması, uygulanması ve uzman görüşlerine göre öğrenci performanslarının nasıl değerlendirildiği’ bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.3 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı öncelikle KKTC'deki ilköğretim okullarında boru trampet takımlarının yaygınlığını ve eğitim durumunu belirlemektir. Araştırmanın bir sonraki amacı ise belirlenen durum doğrultusunda tüm ilköğretim okulları tarafından kullanılabilen bir genel eğitim paketinin hazırlanmasıdır. Araştırmanın bir sonraki etabındaki amaç geliştirilmiş boru trampet takımı eğitim paketinin seçilmiş bir pilot okulda uygulamasını yapmak ve sonuç olarak ilköğretim okullarındaki müzik eğitimine katkı koymaktır.

Bu amaçlar doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

1. KKTC'de ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin boru trampet takımı eğitimi hakkındaki bilgi, görüş ve önerileri nelerdir?
2. Bu araştırmada yer alan öğrencilerin boru trampet takımı eğitim paketi uygulaması öncesi (ön test) ve uygulama sonrası (son test) müzik eğitimine ilişkin bilgi testinden aldıkları sonuçlar ne doğrultudadır?
3. Performans gelişimi beklenen öğrencilerin performans değerlendirme formundan çıkan sonuçlar ne doğrultudadır?
4. Alan uzmanlarının performans değerlendirme formundaki sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda boru trampet takımının gelişimi düzeyi nasıldır?

1.4 Araştırmanın Önemi

Yapılan literatür taramasında daha önce ilköğretim okullarında boru trampet takımlarının yaygın olarak çalıştırılabilmesi için TC ve KKTC'de geliştirilmiş genel bir boru trampet takımı eğitim paketine rastlanmamıştır. Bu araştırma; geliştirilecek olan boru trampet takımı eğitim paketinin ilköğretim alanında ilk olması ve boru trampet eğitiminin daha işlevsel bir yapıya ulaşmasına katkıda bulunmayı amaçlaması bakımından önem taşımaktadır. Geliştirilecek olan boru trampet takımı eğitim paketi aynı zamanda boru trampet takımı uygulamasının yaygınlaştırılması için de katkıda bulunma açısından önem

taşımaktadır. Geliştirilecek olan eğitim paketi sayesinde boru trampet takımı uygulamasının yaygınlaşması özellikle devlet bandosunun ulaşamadığı kırsal kesimlerdeki ilköğretim okullarının milli törenlerini veya kutlama günlerini kendi imkanlarıyla okulun boru trampet takımını kullanarak daha renkli ve eğlenceli bir şekilde yapabilmelerini sağlayacaktır.

1.5 Sınırlılıklar

Bu araştırma aşağıda verilen maddelerle sınırlıdır.

1. İlköğretim okullarında müzik eğitimi veren öğretmenlerin; boru trampet takımı ile ilgili verecekleri bilgi ve önerilerle sınırlıdır.
2. Araştırmacının hazırladığı “Boru Trampet Takımı için Eğitim Paketi” ile sınırlıdır.
3. Eğitim paketinin uygulandığı pilot okul olarak seçilen Dikmen İlkokulundaki müzik öğretmeni tarafından seçilmiş 3., 4. ve 5. sınıflardan oluşan 29 öğrenci ile sınırlıdır.
4. 2017-2018 öğretim yılı bahar döneminde uygulanan eğitim paketi toplam 12 saatle sınırlıdır.

1.6 Tanımlar

Boru trampet takımı: Boru, trampet, davul ve zil enstrümanlarını icra edebilen kişilerden oluşan, bandoların törenlerin icrası açısından yerine getirdiği her türlü töreni (İstiklal marşı hariç) icra edebilecek kadroda teşkilatlanmış müzik grubudur (Kara Kuvvetleri Yönergeleri, 2003).

Boru: Nefesli çalgılar sınıfına giren boru kendi üstüne kıvrılmış silindir bir borudan oluşan çalgıdır. Çalıcı dudaklarını gevşetme ve büzme tekniği ile temel seslerin armonik doğuşkan seslerini elde eder (Çokamay, 2012).

Trampet: İki değnek ile çalınan küçük davul (Güncel Türkçe Sözlük, 2018).

Zil: Birbirine çarparak ses çıkartmak için parmaklara veya tefin kasnağındaki deliklere takılan yuvarlak, metal nesne (Güncel Türkçe Sözlük, 2018).

Davul: Büyük ve enlice bir kasnağın iki yanına deri geçirilerek yapılan, tokmak ve değneklerle çalınan çalgı (Güncel Türkçe Sözlük, 2018).

Majör (Şef) : Yetki ve sorumluluğu olan, yöneten kimse (Güncel Türkçe Sözlük, 2018).

Majör (Şef) Batonu: Topuz, sopa, başlık ve kordondan oluşur. Majör tarafından boru trampet takımını yönetmek için kullanılır (Tufan, 2001).

Baget: Bateria çalmaya yarayan ince, kısa çubuk (Güncel Türkçe Sözlük, 2018).

İlköğretim: KKTC’de ilköğretim 7-11 yaş grubu öğrencilerin 5 yıllık eğitim sistemini tanımlayan ve ilkokullarda verilen öğretim seviyesidir (KKTC MEB, 2016).

1.7 Kısaltmalar

KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

TC: Türkiye Cumhuriyeti

MEB: Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 Kuramsal Çerçeve

2.1.1 Müzik Eğitiminde Boru Trampet Takımının Yeri

Günümüzde KKTC Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan müzik dersi öğretim programı temel müzik bilgisine sahip, müziğe ilgi duyan ve müzikten zevk alan, müzikal seviyesini arttırmış ve dünyadaki müzik kültürleri hakkında bilgi sahibi olan öğrenciler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. İlköğretim okullarındaki müzik dersi öğretim programı; öğrencilerin müziksel becerilerinin farkına varmasını ve becerilerini geliştirmesini, müzik kavramlarını ve sembollerini tanımayı ve kullanmayı, şarkı söylemeyi, çoksesli müziği, ritmik ve melodik vurmalı çalgıları çalmayı öğretmektedir. Müzik öğretim programı esnek bir yapıda hazırlanmış, konular yeri ve zamanı geldikçe tekrarlanabilecek şekilde yerleştirilmiştir. Müzik dersi öğretim programı; dinleme, müziksel uygulamalar ve yaratma şeklinde üç ana öğrenme alanını içermektedir. Birinci öğrenme alanı olan dinlemede çocuklar sesleri keşfederek ve seslerin tınısını tanıyarak dinlemeyi, seslere karşılık vermeyi, müzik beğenisi geliştirmeyi ve müzik dinleme alışkanlığı kazanmayı öğrenmektedir. İkinci öğrenme alanı olan müziksel uygulamalar alanında öğrenci şarkı söylemeyi, notaları, ritimleri, enstrüman çalmayı, beden perküsyonu ve müziksel etkinlik yaparak milli bayramları öğrenmektedir. Üçüncü öğrenme alanı olan yaratma alanında ise doğaçlamayı ve müzik yaratmayı yani bir anlamda bestelemeyi öğrenmektedir. Bunların yanında öğrenci aynı zamanda teknolojiyi kullanmayı, yaratıcılığı geliştirici nitelikte yaratıcı drama ve danslar yapmayı öğrenmektedir (KKTC MEB, 2016).

İlköğretim okullarında boru trampet takımı uygulamasının olması çocukların ritim duygusunun gelişmesine olumlu etkiler sağlamaktadır (Akyol, 2006). Bunun sebebi çocukların boru trampet takımı içerisinde yer alırken hem ritim eşliğinde yürümeyi hem de aynı anda enstrüman çalmayı öğrenmesidir. Boru trampet takımı eğitimi ve performansı

esnasında tempo ve ritim gibi müzikal öğelerin hızlı ve etkin bir şekilde algılanması ve bu algıların görsel-motor sisteme dönüştürülmesi gerektiğinden ritim eğitimi boru trampet takımı çalışmalarında çok önemli bir yer kapsamaktadır. Müzik ve hareket arasında çok yakın bir ilişki vardır. Enstrüman çalma esnasında fiziksel bir performans gösterilmesi, yani ritmik bir şekilde yürümek, vücudun melodi ve ritme yanıt vermesidir (Çuhadar, 2017). Ritim eğitimi kapsamında yapılan araştırmalarda, ritmik müzik eğitimi verilen öğrencilerin ritim, ritmik kalıplar, notaları hatırlamak ve tekrar etmek gibi fonksiyonları yapabilme becerilerinin belirgin bir şekilde artış gösterdiği gözlemlenmiştir (Soysal ve ark., 2005).

Boru trampet takımları ilköğretim müzik eğitim programında yer almamakla birlikte, eğitim programlarında aktivite olarak yer almaktadır. Boru trampet eğitimi öğrencilere kazandırılan bir ritim eğitimi olarak da görülebilir. Ritim eğitimi çocukların bedenlerini daha doğru kullanabilmelerini ve ruhsal gelişimlerini olumlu yönde geliştirebilmeleri bakımından çok önemlidir. Çocuklara özgüven, denge ve rahatlık sağlayan ritim eğitimi, eğitimin önemli amaçlarından biri olarak da kabul edilebilir (Dündar, 2003).

2.1.2 Boru Trampet Takımı Çalgıları ve Dizilişleri

Boru trampet takımının kuruluş şemasında boru, trampet, zil ve davul çalgıları ve takımın başında da majör bulunmaktadır (Şekil 1). Boru trampet takımlarının diziliş düzeninde her altı trampete en az bir davul ve zil gelecek şekilde düzenleme yapılmalıdır. Takımı yönetmek için takımın başında komut veren bir majör bulunmalıdır (Tufan, 2001). Okullardaki öğrenci ve enstrüman sayısına göre boru trampet takımları beş farklı diziliş düzende olabilir (Şekil 2-6). Buna göre;

1. On üç kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni (Şekil 2)
2. On altı kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni (Şekil 3)
3. On dokuz kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni (Şekil 4)
4. Yirmi beş kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni (Şekil 5)
5. Yirmi dokuz kişiden oluşan doru trampet takımı diziliş düzeni (Şekil 6)

MAJÖR

BORU

TRAMPET

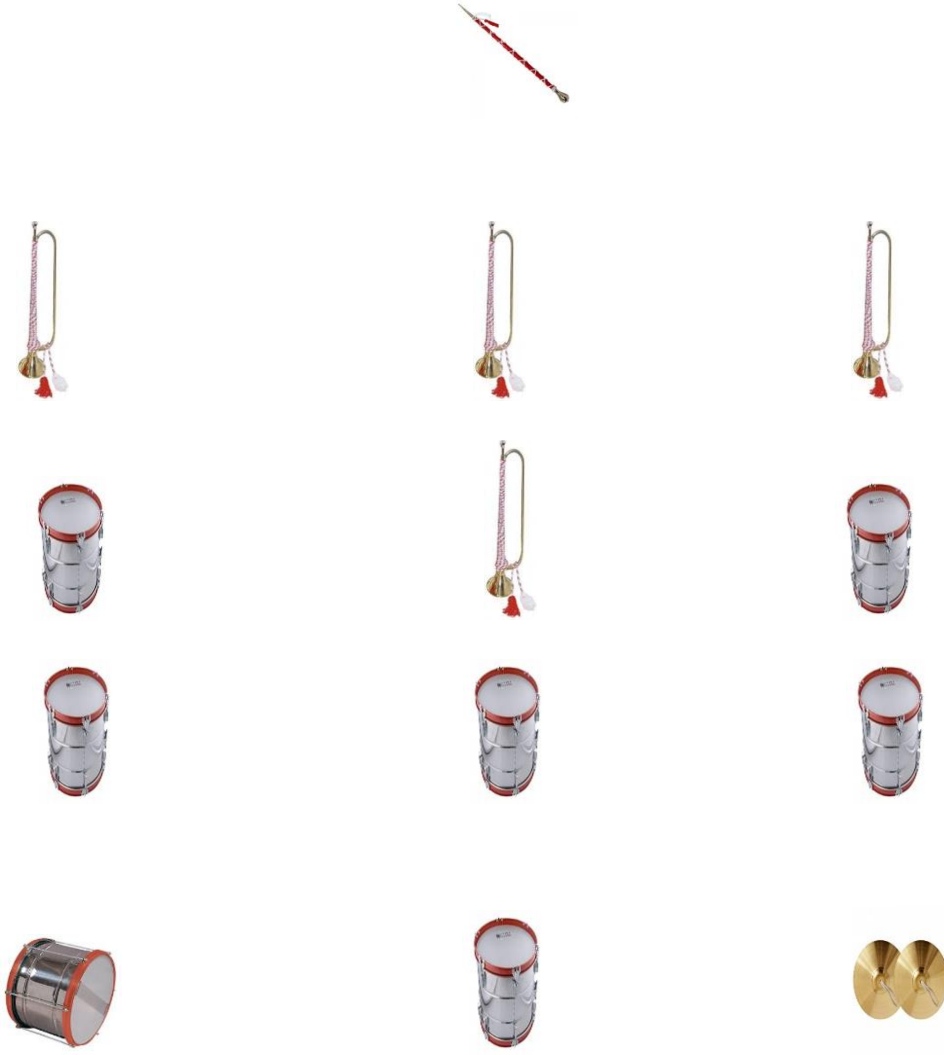

ZİL

DAVUL

Şekil 1: Kuruluş Şemasındaki Sembollerin Anlamları

Şekil 2: On üç kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni

Bir majör, dört boru, altı trampet, bir zil ve bir adet davuldan oluşan, on üç kişilik boru trampet takımı diziliş düzeni Şekil 2’de görülmektedir.

Şekil 3: On altı kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni

Bir majör, altı boru, altı trampet, iki zil ve bir adet davuldan oluşan, on altı kişilik boru trampet takımı diziliş düzeni Şekil 3’de görülmektedir.

Şekil 4: On dokuz kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni

Bir majör, altı boru, sekiz trampet, iki zil ve iki adet davuldan oluşan, on dokuz kişilik boru trampet takımı diziliş düzeni Şekil 4’de görülmektedir.

Şekil 5: Yirmi beş kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni

Bir majör, on adet boru, on trampet, iki zil ve iki adet davuldan oluşan, yirmi beş kişilik boru trampet takımı diziliş düzeni Şekil 5’de görülmektedir.

Şekil 6: Yirmi dokuz kişiden oluşan boru trampet takımı diziliş düzeni

Bir majör, on adet boru, on iki trampet, dört zil ve iki adet davuldan oluşan, yirmi dokuz kişilik boru trampet takımı diziliş düzeni Şekil 6’da görülmektedir.

2.1.3 Majör Hareketleri ve Komutları

Boru trampet takımı çalgılarını çalarken ve aynı anda yürürken takımın majör tarafından sözle komuta edilmesi işlevsel olmadığından, takıma istenen hareketleri yaptırmak için majör batonunu kullanarak takıma komutlar verir ve takımı bu şekilde yönetir. Majörün batonu kullanmasının nedeni takımın en arkasındaki icracının dahi dikkatini çekebilmek ve komutlarını daha net verebilmektir.

Yapılan literatür taramasında tören komutları veya boru trampet takımı majör hareketleri konusunda yazılı bir kaynağa rastlanmamış, fakat birçok video kaynağının bulunduğu gözlemlenmiştir. Yazılı kaynak olarak Türk Silahlı Kuvvetleri Askeri Bandolar Talimnamesi boru trampet takımı için uyarlanmıştır (Kara Kuvvetleri Talimnameleri, 2003).

Boru trampet takımının yer aldığı tören esnasında, bir tören sorumlusu bulunmalıdır. Tören sorumlusu gür bir sesle ilk dört komut olan; rahat, hazır ol, bayrak flama al ve uygun adım marş komutlarını vermesi gerekmektedir. Boru trampet takımını yönetmek için uygulanan majör hareketleri ve komutları tören akışı sıralamasına göre; baton ile tempo tutma, sağa-sola çark komutu, yerinde say komutu, adımlamayı durdurma komutu, marş kesme komutu, yeni marşa giriş komutu, tören alanından çıkış komutu ve son olarak da baton ile selamlama hareketi şeklinde uygulanmaktadır. Tüm majör hareketleri ve komutlarının anlamları aşağıda açıklanmıştır.

Rahat komutu.

‘RAHAT’ komutu ile birlikte bacaklar açık, ayak uçları 45 derece dışa bakacak şekilde, vücut dik ve sol el arka çaprazda durulur. Sağ el ile de botunun topuz kısmı kavranır ve botunun sivri ucu sağ ayak tabanının dış kısmına gelecek şekilde durulur. Bir sonraki komuta kadar bu şekilde beklenir.

Hazır ol komutu.

‘HAZIR OL’ komutu ile birlikte boru trampet takımı hazır ola geçer. Ayaklar bitişik ve 45 derecelik açıyla dışa bakacak pozisyona geçilir. Batonun topuz kısmı sağ kalçanın yanına, sivri kısmı havaya bakacak şekilde taşınır. Sol el parmakları bitişik ve orta parmak pantolon veya eteğin yan dikişinin üzerine gelecek şekilde aşağı doğru sarkıtılır. Kımıldamadan bir sonraki komuta kadar bu şekilde beklenilir.

Bayrak flama al komutu.

‘BAYRAK FLAMA AL’ komutu ile majör sağ eli ile batonun topuzundan kavrayarak batonu havaya kaldırır. Aynı şekilde sol elini de parmakları bitişik bir şekilde 45 derecelik bir açı ile havaya kaldırır. Bu hareketle tüm takım enstrümanını çalma pozisyonuna getirir ve artık çalmaya hazırdırlar.

Uygun adım marş komutu.

‘UYGUN ADIM MARŞ’ komutu ile majör ve boru trampet takımı yürümeye ve önceden karar verdikleri ilk marşı çalmaya başlarlar.

Baton ile tempo tutma.

Boru trampet takımı yürüyerek çalarken, uygun yürüyüş hızını saptamak veya tempodaki bozuklukları düzeltmek için majör batonu ile yürüyüşü düzenler. Yürüyüş marşları genellikle 2/4 marş ritminde bestelenmektedir. İlk vuruş, yani ölçünün güçlü zamanı sol adıma gelmeli, hafif zamanı da sağ adımla aynı anda olmalıdır. Majörün dikkat etmesi gereken en önemli husus davulun ritmi ile birlikte sol adımda yürünmesi ve sol adımda batonu aşağıya doğru, sağ adımda yukarıya doğru hareketlendirmesidir.

Sağa-sola çark komutu.

Boru trampet takımı düz yürürken majör önceden belirlenmiş güzergah doğrultusunda takıma dönüş işareti verebilir. Majör boru trampet takımının dikkatini çekmek için sol elini 45 derece havaya kaldırır, sağ elindeki batonu ile sola veya sağa doğru batonun ucunu çevirir. İstenilen tarafa doğru takım dönüşünü gerçekleştirir.

Yerinde say komutu.

Boru trampet takımı uygun adımda ilerlerken majör sol elini yanına 180 derece parmakları bitişik bir şekilde açar ve takıma kendisiyle birlikte yerlerinde adımlama yapmaları komutunu vermiş olur. Bu hareketi yaparken sağ elindeki batonu ile tempo tutmaya devam eder.

Adımlamayı durdurma komutu.

Majör boru trampet takımının dikkatini çekmek için sol elini 45 derece havaya kaldırır, sağ elini de batonuyla birlikte aynı şekilde 45 derece havaya kaldırır. Majör takımın hazır olduğunu hissettiğinde, herhangi bir sol adımla aynı anda batonunu aşağıya doğru sertçe indirir. İndirmesiyle birlikte dört adım sonra tüm boru trampet takımı ve majör adımlamayı durdurmuş ve çalmaya devam eder pozisyonunda olurlar.

Marş kesme komutu.

Majör boru trampet takımının dikkatini çekmek için sol elini 45 derece havaya kaldırır, sağ elini de batonuyla birlikte aynı şekilde 45 derece havaya kaldırır. Sol elini başparmağını açacak şekilde yumruk şeklinde sıkar. Bu hareket davul ve zilin çalmaya devam edeceği, boru ve trampetin çalmayı bırakacağı anlamındadır. Majör takımın hazır olduğunu hissettiğinde, herhangi bir sol adımla aynı anda batonunu aşağıya doğru sertçe indirir. Majör çalmaya devam eden davul ve zil için tempo vermeye devam eder.

Yeni marş giriş komutu.

Majör boru trampet takımının dikkatini çekmek için sol elini 45 derece havaya kaldırır, sağ elini de batonuyla birlikte aynı şekilde 45 derece havaya kaldırır. Sol el ile kaçınıcı marş çalınacaksa o marşın numarası gösterilir. Bu hareketin anlamı tüm enstrümanların tekrardan çalmaya başlayacağıdır. Majör takımın hazır olduğunu hissettiğinde herhangi bir sol adımla aynı anda batonunu aşağıya doğru sertçe indirir ve yeni marş çalınmaya başlar.

Tören alanından çıkış komutu.

Tüm marşlar çalındıktan sonra ve yürüyüş grupları bittikten sonra, boru trampet takımı alandan çıkış yapar. Majör sol ve sağ ellerini 45 dereceli açıyla havaya kaldırır ve batonunu öne doğru üç kez sallar. Bu sayede takım öne doğru çıkış yapacağını anlamalıdır. Çalınan marşın bitmesiyle tüm takım yerinde adımlayarak çalmaya başlarlar ve bir cümle marşı çaldıktan sonra öne doğru yürümeye başlarlar. Önceden belirlenmiş noktaya kadar yürürler. Genelde bir cümlede gidilmesi gereken noktaya gidilir. Eğer mesafe daha uzunsa, bu genel provada belirlenir ve iki cümlede çıkış gerçekleşir. Belirlenen noktaya gelindiğinde takım yerinde saymaya başlar ve majör sol elini 45 derece açıyla havaya kaldırır, sağ eliyle ise batonun uç kısmını sola doğru göstererek üç kez işaret verir. Cümle sonunda, sol ayağa denk gelecek şekilde batonunu aşağıya doğru sertçe indirir ve dört adımda sola doğru dönülür. Sola döndükten sonra ileriye doğru yürümeye başlanır.

Baton ile selamlama.

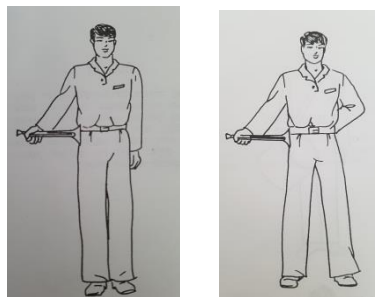
Majör çıkışı yapıp sola döndükten sonra sol elini sol yanına doğru sarkıtır, sağ elindeki batonu selamlama hareketi olarak sağ alt çaprazına doğru 45 derecelik açıyla tutar ve başını protokole doğru çevirir. Protokolün bitiş hizasına gelene kadar bu şekilde devam eder. Protokol hizasını geçtikten sonra hızlıca takımın başına gider, ellerini havaya kaldırarak cümle sonunu bekler ve cümle sonunda marşı keserek töreni sonlandırmış olur.

2.1.4 Çalgıların Tutuşu ve İcrası

Tören sırasında tüm çalgıların tutuşunda rahatta beklenirken; ayaklar omuz hizasında açık ve ayakuçları 45 derece sağa sola açılmış bir şekilde olmalıdır. Esas duruşu komutu ile birlikte ayak topukları birbirine yapışık ve ayakuçları 45 derece sağa sola açılmış bir şekilde durulmalıdır. Bayrak flama al komutu ile birlikte tüm çalgılar çalma pozisyonuna getirilmelidir ve uygun adım marş komutu ile birlikte yürürken çalgılar çalınmalıdır. Çalgıların komutlar eşliğinde elle tutuşu ve icrası aşağıda her bir çalgı için açıklanmıştır. Tüm çalgılar çalınırken baş dik, omuzlar geriye çekik olmalı ve kendinden emin bir duruş sergilenmelidir.

Boru.

Tören sırasında boru rahatta beklenirken sol el arka belde, sağ el ise 45 derecelik açı oluşturacak şekilde borunun baş kısmını avuç içi ile kavrar ve elin dış kısmı karşıya bakacak şekilde bel hizasında tutulur. Borunun kalağı bele yapışık bir şekilde durmalıdır. Tören sırasında esas duruş komutu ile birlikte boruyu tutan kişi sol el parmakları bitişik olacak şekilde elini pantolon veya eteğinin yan çizgisi ile hizalayarak bacağa yapıştırmalıdır. Sağ eli ile boruyu ağızlık kısmı arkaya bakacak şekilde koltuk altında tutmalıdır. Bayrak flama al komutu ile borunun ağızlık kısmı dudaklara gelecek şekilde çalma pozisyonuna getirilir. Boruyu çalarken, boru üst kısmından sağ avuç içine gelecek şekilde tutulmalıdır. Boru çalınırken dudaklar ve borunun ağızlık kısmı nemli olmalı, dudaklar büzüştürülmeli fakat yanaklar şişirilmemelidir. Boruyu çalmak için borunun ağızlık kısmı dudağa yapıştırılmalı ve nefes alma ile birlikte ‘tu’ kelimesini söyler gibi dil vurarak boruya üflenmelidir (Tufan, 2001). Boru tutuşları Şekil 7’de gösterilmiştir.

Şekil 7: Boru tutuşları

Tramper.

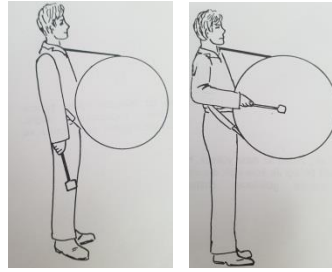
Sağ omuzdan çapraz şekilde bir kayışla asılan tramper, vücudun sol tarafında çalınacak yüzü yukarıya gelecek şekilde tutulmalıdır. Rahat komutu ile sağ el arka bele yapıştırılmalı, sol el ise trampeti üst kenarından tutmalıdır. Esas duruş komutunda ise sol el trampeti tutmalı ve bageti yatay bir şekilde trampete yapıştırmalıdır. Sağ el ise parmakları bitişik olacak şekilde pantolon veya eteğin yan çizgisi ile hizalanarak bacağa yapıştırmalıdır. Bu hareket yapılırken sağ eldeki baget yukarıya bakarak koltuk altına doğru tutulmalıdır. Bayrak flama al komutu ile birlikte sağ el ve sol eldeki bagetler trampetin üst yüzeyine getirilip, çalmaya hazır olunmalıdır. Uygun adım marş komutu ile birlikte yürünürken bagetler trampete önceden belirlenen marş ritmi ile vurularak çalınmalıdır. Tramper tutuşları Şekil 8’de gösterilmiştir.

Şekil 8: Tramper tutuşu

Davul.

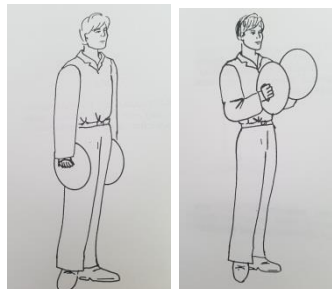
Davul boyundan bir kayışla asılarak vücudun ön kısmında taşınır. Tokmak sağ elle tutulmalıdır. Rahat komutu ile sol el davulu üst kısmından kavramalı, tokmağı tutan sağ el ise tokmak aşağıya bakacak şekilde pantolon veya eteğin yan çizgisi ile hizalanarak bacağa yapıştırılmalıdır. Esas duruş komutunda aynı pozisyon korunur, sadece ayaklar kapanır. Bayrak flama al komutu eşliğinde tokmağı tutan sağ el davulun çalınacak yüzeyine getirilir. Uygun adım marş komutu ile birlikte yürünürken tokmak davulun yüzeyine her sol ayak adımı ile birlikte bir kez vurulur. Davul tutuşları Şekil 9’da gösterilmiştir.

Şekil 9: Davul tutuşları

Zil.

Zil iki adettir ve her bir zil bir elde olacak şekilde, zilin vuruş yüzleri vücudumuza doğru, kollar iki yana sarkık olarak tutulur ve taşınır. Rahat pozisyonunda bu tutuş korunur sadece ayaklar açılır. Hazır ol pozisyonunda da bu tutuş korunurken sadece ayaklar kapanır. Bayrak flama al komutu ile ziller göğüs hizasına birbirlerine karşılıklı bakacak şekilde getirilir. Uygun adım marş komutu ile birlikte yürünürken her sol ayak adımı ile birlikte ziller bir kez birbirine vurulur. Zil tutuşları Şekil 10’da gösterilmiştir.

Şekil 10: Zil tutuşları

2.2 İlgili Araştırmalar

2.2.1 Kuzey Kıbrıs'ta Yapılmış Araştırmalar

Kuzey Kıbrıs'ta kurulan ilk boru trampet takımı 1965 yılında Yıldırım Bölüğü'nde, ilk eğitim bakanlarından olan Ali Süha ve Burhan Tuna tarafından kurulmuş, Zeki Taner tarafından çalıştırılmıştır. Boru trampet takımı, dönemin Mücahitler Bandosu ile birlikte çalarak her cuma ve pazar akşamı Girne Kapısı'ndaki Atatürk Büstü önünde bayrak töreni gerçekleştirmiştir. Yapılan bu bayrak törenleri 1960'lı yıllarda Kıbrıslı Türklerin en büyük eğlencesi olmuş ve halka moral vermiştir. Lefkoşa Sancaktarlığına bağlı olan Yıldırım Bölüğü 1974'ten sonra dağıtılmıştı (Hacıarif, 2011). Kuzey Kıbrıs'ta bulunan ilköğretim okullarında boru trampet takımları ile ilgili günümüze kadar bilinen bir bilimsel araştırmaya rastlanmamıştır.

2.2.2 Türkiye'de Yapılmış Araştırmalar

Türkiye'de bulunan ilköğretim okullarında boru trampet takımları yaygın olarak bulunmakta ve okulların yerel törenlerini gerçekleştirmektedir. Boru trampet takımlarının eğitimi ve çalıştırılması için yeterliğe dayalı bir modüler programı düzenlenmiştir. Fakat bu modüler program ilköğretimde kullanılmak için değil, Mesleki Eğitim Merkezleri ve Halk Eğitimi Merkezlerinde verilmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmıştır (TC Milli Eğitim Bakanlığı, 2012).

Türkiye'de bulunan okulların boru trampet takımları veya bando takımlarının eğitimi için birçok görsel internet sitesinde kanallar açılmıştır ve eğitici videolar paylaşılmıştır. Bu eğitici videoların en büyük örneklerinden biri Aykut İlter ile Bando Takımı videolar serisidir (İlter, 2013). Yapılan literatür çalışmasında ileri seviyede boru ve trampet takımlarının çalabileceği marş notalarının, öğrencilerin takıma seçilmesinde dikkat edilmesi gereken hususların, ve trampet takımlarının kuruluş şemaları ile ilgili bilgilerin yer aldığı 2001 yılında yayımlanmış bir kitaba rastlanmıştır (Tufan, 2001).

Yapılan araştırma sonucunda hem Türkiye'de hem Kuzey Kıbrıs'ta her okulun kendi müzik öğretmeni veya beden eğitim öğretmeni tarafından boru trampet takımlarının çalıştırıldığı ve törenlere hazırlandığı gözlemlenmiştir.

2.2.3 Diğer Ülkelerde Yapılan Araştırmalar

Türk geleneğinden gelen boru trampet takımının birebir örneğine yurt dışında rastlanmamaktadır. İngiliz ordusunda 1890'lı yıllarda boru, trampet ve diğer vurmali çalgıların ordunun yürüyüş düzeninde kullanıldığına dair kayıtlara rastlanmıştır (Musical News, 1894). Avrupa, Avusturalya, Kanada ve Amerika'da yaygın olarak boru trampet takımı benzeri olan vurmali ve üflelemeli çalgılardan oluşan okul bando takımları bulunmaktadır (Lemin, 2009). Boru trampet takımına daha yakın bir yapıda olan ve daha çok İskoçya bölgesinde yaygın olan, İskoçların yerel üflelemeli enstrümanlarından ve trampetten oluşan gayda takımı olarak bilinen takımlara rastlanmaktadır (Pipe Band Magazine, 2018). Daha çok bando grubu olarak geçen bu müzik gruplarına okullarda ve yerel belediyeler tarafından kurulan halk merkezlerinde rastlanmaktadır. İlkokullarda ek aktivite olarak bulunan müzik gruplarında yer alan öğrenciler üzerinde daha çok sosyal ve psikolojik açıdan araştırmalar yapılmış ve olumlu etkileri olduğu gözlemlenmiştir (Lemin, 2009). Okul bandosunda veya herhangi bir müzik aktivitesinde yer alan öğrencilerin hem psikolojik ve sosyal yönden daha başarılı ve gelişmiş olduklarını, hem de küçük yaşlardaki öğrencilerde el-ayak koordinasyonunun geliştiğini gözlemleyen çalışmalar yayınlanmıştır (Luu, 2010; Rawlings, 2017).

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1 Araştırma Deseni ve Modeli

Araştırma nitel ve nicel verileri içeren karma yöntem ile yürütülmüştür. Nicel araştırma olgu ve olayları nesnelleştirerek görülebilir, ölçülebilir ve sayısal olarak ifade edilebilen bir şekilde ortaya koyan bir araştırma türüdür. Nitel araştırma yöntemi ise gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı bir araştırma türüdür (Karasar, 2004). Karma yöntem araştırmanın problemlerini anlamak için hem nicel veriler hem de nitel verilerin toplandığı, iki veri setinin birbiriyle bütünleştirildiği ve daha sonra bu iki veri setinin bütünleştirilmesinden doğan avantajları kullanarak sonuçların çıkarıldığı yaklaşımdır (Karasar, 2004). Araştırmanın nitel boyutunda; yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak ilköğretimde müzik eğitimi veren öğretmenlerden bilgiler toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler katılımcının algıladığı dünyayı kendi düşünceleriyle anlatmasını sağlar. Öğretmenlerin kişisel düşüncelerine ulaşmak için açık uçlu sorular kullanılmıştır (Merriam, 2013). Öğretmenlerden gelen yarı yapılandırılmış görüşme formlarının sonuçları doğrultusunda boru trampet takımı eğitim paketi hazırlanmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda; öğrencilerin genel müzik bilgisindeki gelişimlerini ölçmek amacı ile çalışmanın başında ön test ve çalışmanın sonunda son test olmak üzere iki kez bilgi testi uygulanmıştır. Araştırma doğrultusunda hazırlanan boru trampet takımı eğitim paketinin uygulanma süresi boyunca öğrencilerin gelişimini takip etmek için öğrenci performans değerlendirme formu araştırmacı tarafından her dersin sonunda doldurularak çalışmanın deneysel boyutu oluşturulmuştur. Öğrencilerin boru trampet takımı eğitimini tamamladıktan sonra sergilediği performans izlenerek, boru trampet takımı performans değerlendirme formu beş alan uzmanı tarafından doldurulmuştur.

3.2 Çalışma Grubu

Yarı yapılandırılmış görüşme formları Kuzey Kıbrıs genelindeki tüm ilköğretim okullarında bulunan toplam 94 müzik öğretmeninden oluşan çalışma grubuna uygulanmıştır. Boru trampet takımı eğitim paketi uygulaması pilot okul olarak seçilen Dikmen İlkokulu'nun üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflarından oluşturulmuş 29 öğrencilik çalışma grubuna uygulanmıştır. Uygulama sonrası kaydedilen performans videosu alan uzmanlarına gönderilmiş ve değerlendirmeleri istenmiştir.

Pilot okul olarak seçilen Dikmen İlkokulu Girne'ye bağlı, yaklaşık 200 öğrencinin eğitim gördüğü bir köy okuludur. Dikmen İlkokulu'nda müzik dersini veren bir öğretmen bulunmaktadır. Müzik dersini veren öğretmen branş öğretmeni olmayıp sınıf öğretmenidir. Okulun öğrencilerden oluşan ve müzik dersini veren öğretmen tarafından çalıştırılan bir okul korusu ve bir okul orkestrası bulunmaktadır.

3.3 Veri Toplama Araçları

3.3.1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir ve Kuzey Kıbrıs genelindeki ilkokullarda hizmet veren tüm müzik öğretmenlerine uygulanmıştır. Uygulanan görüşme formunda altı tane demografik soru, 10 tane de boru trampet takımlarıyla ilgili soru olmak üzere toplam 16 soruya yer verilmiştir. Görüşme formu ile elde edilen veriler doğrultusunda; Kuzey Kıbrıs'taki ilkokullarda kaç adet boru trampet takımı olduğu belirlenmiş, daha sonra mevcut boru trampet takımlarıyla ilgili alan öğretmenlerinden çeşitli bilgiler toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu yüz yüze veya elektronik posta yoluyla uygulanmıştır (Ek 1).

3.3.2 Gönüllülük Beyan Formu

Gönüllülük beyan formu, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir, pilot okul olarak seçilen Dikmen İlkokulu'nda uygulamaya katılan öğrencilere gönüllülük esasına dayanarak çalışmanın devamlılığı açısından çalışmaların sonuna kadar eksiksiz olarak katılacaklarını beyan ettiklerini göstermeleri için uygulama öncesinde doldurtulmuştur (Ek 2).

3.3.3 Bilgi Testi

Bilgi Testi araştırmacı tarafından geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Bilgi testi birincil olarak öğrencilerin ilköğretim seviyesinin gerektirdiği düzeyde temel müzik bilgisini ve boru trampet takımı hakkındaki bilgilerini ölçmek amacıyla, i ikincil olarak öğrencilerin bilgi seviyesinin boru trampet takımı eğitim paketi uygulandıktan sonra nasıl geliştiğini ölçebilmek amacıyla uygulanmıştır (Ek 3). Çalışmanın başında ön test ve çalışmanın sonunda son test olmak üzere aynı bilgi testi iki kez uygulanmıştır.

Bilgi testi öğrencilerin müzik bilgi seviyelerini ölçmeyi amaçlar ve bu amacı ölçebilmek için yapı geçerliliği açısından uygundur. Sorular birbirleriyle uyumludur, birbirini tamamlar ve anlamlı bir bütünü yansıtır. Bilgi testi öğrencilerin müzik bilgisini tutarlı bir biçimde ölçtüğu için güvenilirirdir (Yıldırım, ve şimşek, 2016).

3.3.4 Öğrenci Performans Değerlendirme Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan öğrenci performans değerlendirme gözlem formunda; boru trampet eğitiminde temel davranışlarının kazandırılabilmesine yönelik sorular ilgili literatür taranarak hazırlanmıştır (TC MEB, 2012). Öğrenci performansını değerlendirebilmek için araştırmacı toplamda 12 ders saati olmak üzere her dersin sonunda öğrencinin gelişimini ortaya koyabilmek için doldurmuştur. Çalışma grubundaki öğrenciler çalmış oldukları enstrümana göre ayrı ayrı değerlendirilmiştir (Ek 4.1 ve 4.5).

3.3.5 Boru Trampet Takımı Performans Değerlendirme Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan boru trampet takımı performans değerlendirme formu; öğrencilerin boru trampet takımı eğitimini tamamladıktan sonra sergilediği performans izlenerek alanında uzman beş kişi tarafından doldurulmuştur (Ek 5). Alan uzmanları vurmalı ve üflemeli çalgıları çalmakta en az beş yıllık tecrübeye sahip, 30 ile 65 yaş arası kişilerdir. Uzmanlar Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Bando Okulları vurmalı ve üflemeli çalgılar bölümlerinden mezun, Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı Bandosu'nda

çalışmakta veya emekli olmuş, bir kısmı ise TSK Mehteran Birliği'nde çalışmaktadır. Uzmanların çaldıkları çalgılar; trompet, korno, davul, trampet ve zildir.

3.3.6 Video Çekimleri

Öğrencilerin boru trampet takımı eğitimini tamamladıktan sonra sergilediği performans araştırmacı tarafından kaydedilmiştir. Bu video alan uzmanlarının görsel, işitsel ve devinişsel çözümleme yapabilmesi, gelinen aşamayı daha somut değerlendirebilmesi için kaydedilmiştir.

3.4 Eğitim Paketi

Eğitim paketi 7 üniteden ve 12 dersten oluşmaktadır (Tablo 3.1) ve araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Her ders 40 dakikalık süreden oluşmuş, ders boyunca Tablo 3,1'de listelenen ünite içerikleri öğretilmiştir. Açılış dersinde öğrencilere boru trampet takımı eğitim ile ilgili kısa bir tanıtım yapılmış, öğrencilerle tanışılmış ve öğrencilerin temel müzik bilgisini ölçmek için ön test uygulanmıştır.

Birinci derste ilk ünitenin içeriği olan boru trampet takımının enstrümanları tanıtılmış, enstrüman özellikleri anlatılmış ve öğrenciler arasında enstrüman dağılımı yapılmıştır (Ek 6).

İkinci derste ikinci ünite işlenerek her enstrüman için duruş, tutuş, vuruş ve üfleme teknikleri anlatılmıştır ve uygulamalı olarak gösterilmiştir (Ek 7).

Üçüncü derste üçüncü ünite işlenmiş; boru trampet takımı majörünün görevleri ve batonu nasıl kullanacağı anlatılmıştır (Ek 8).

Dördüncü dersten sekizinci derse kadar dördüncü ünite çerçevesinde çalınacak marşların repertuarı anlatılmış ve prozodik hecelerle öğrencilere marşların provası yaptırılmıştır (Ek 9 ve Ek 13).

Dördüncü dersten sekizinci derse kadar verilen derslerde her derste bir marş ve sıralı olarak marşların tekrarları öğretilmiştir. Özellikle marşların birbirine bağlantılı çalınmasında davul ve zilin nasıl tempo tutmaya devam edeceği uygulamalı gösterilmiştir.

Dokuzuncu derste beşinci ünite çerçevesinde yürüyüş ve duruş düzeni gösterilerek, çalmadan tören alanında güzergah provaları yapılmıştır (Ek 10).

Onuncu derste altıncı ünitenin içeriği olan tören alanında çalarak yürüyüş ve duruş düzeni çalışılmıştır (Ek 11).

Son iki ders olan on birinci ve on ikinci olarak tören alanında genel tören provası yapılmıştır (Ek 12). Son ders olan on ikinci derste öğrencilere tören kıyafetleri giydirilerek genel tören provası yaptırılmıştır.

Ünite	Ders
Açılış dersi	Bilgi Testi
1	Boru trampet takımının enstrüman dağılımı (Ders 1)
2	İlgili enstrümanda duruş, tutuş, vuruş ve üfleme teknikleri (Ders 2)
3	Boru trampet takımı majörünün görevi ve batonu nasıl kullanacağı (Ders 3)
4	Repertuvar – prozodik hecelerle marşların çalışılması (Ders 4-8)
5	(Çalmadan) yürüyüş ve duruş düzeni (Ders 9)
6	(Çalarak) yürüyüş ve duruş düzeni (Ders 10)
7	Genel tören provası (Ders 11-12)

Tablo 3.1: Eğitim paketi üniteleri

3.5 Veri Analizi

Araştırma kapsamına alınan öğretmen, öğrenci ve uzmanlardan elde edilen verilerin istatistiksel olarak analizi edilmesinde Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 24.0 veri analizi paket programı kullanılmıştır.

Öğretmenlerin tanıtıcı ve mesleki özelliklerine, öğretmenlerin görev yaptıkları okulda boru trampet takımı olması durumu ve MEB'den çalgı ve kıyafet talep etme durumlarına, görev yaptıkları okulda boru trampet takımı bulunan öğretmenlerin boru trampet takımlarına ilişkin bazı özelliklere ve "boru trampet takımı" eğitimine ilişkin görüşlerine göre dağılımının belirlenmesinde frekans analizi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi testinde yer alan sorulara doğru cevap verme durumlarına göre dağılımı frekans analizi ile belirlenmiş ve öğrencilerin bilgi testinden eğitim öncesinde ve eğitim sonrasında aldıkları puanlara ait ortalama, standart sapma, medyan, en küçük ve en büyük değer gibi tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi puanlarının karşılaştırılmasında kullanılan hipotez testinin belirlenmesi amacıyla aldıkları puanların normal dağılıma uyumu Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri ile incelenmiş ve normal dağılıma uymadığı saptanmıştır. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi testinden aldıkları puanların karşılaştırılmasında nonparametrik bir test olan Wilcoxon testi kullanılmıştır. Öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanlara ait ortalama, standart sapma, medyan, en küçük ve en büyük değer gibi tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanların karşılaştırılmasında veri seti normal dağılıma uymadığından dolayı Friedman testi kullanılmıştır. Yapılan Friedman testi sonucunda farkın hangi aylardan kaynaklandığının saptanması amacıyla, ikişerli gruplar halinde Wilcoxon testi uygulanmıştır.

Son olarak araştırmaya dahil edilen uzmanların performans değerlendirme formundaki sorulara verdikleri cevaplara ait tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum

4.1 Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bulgular bölümünde, öğretmenlerden, öğrencilerden ve uzmanlardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.1.1 KKTC’de ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin boru trampet takımı eğitimi doğrultusundaki bilgi, görüş ve önerileri nelerdir?

Tablo 4.1 Öğretmenlerin tanıtıcı ve mesleki özelliklerine göre dağılımı (n=94)

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Eğitim durumu		
Lisans	78	82,98
Yüksek lisans	16	17,02
Müzik öğretmenliği programından mezun olma durumu		
Müzik öğretmenliği bölümü mezunu	18	19,15
Diğer	76	80,85
Fakülte (n=76)		
Atatürk Öğretmen Akademisi	73	96,05
Diğer	3	3,95
Mesleki kıdem		
1-5 yıl	16	17,02
5-10 yıl	26	27,66
11-15 yıl	24	25,53
15 yıl ve üzeri	28	29,79
Çalışılan okuldaki görev süresi		
1-5 yıl	22	23,40
5-10 yıl	29	30,85
11-15 yıl	29	30,85
15 yıl ve üzeri	14	14,89
Çalışılan okul türü		

Resmi	86	91,49
Özel	8	8,51
Okulun bulunduğu bölge		
Lefkoşa	24	25,53
Gazimağusa	29	30,85
Girne	17	18,09
Güzelyurt	7	7,45
Lefke	5	5,32
İskele	12	12,77
Boru trampet takımı eğitimi almıştır	94	0,00

Tablo 4.1’de araştırmaya dahil edilen öğretmenlerin tanıtıcı ve mesleki özelliklerine göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4.1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin %82,98’inin lisans, %17,02’sinin ise yüksek lisans mezunu olduğu, %19,15’inin müzik öğretmenliğinden, %80,85’inin ise diğer bölümlerden mezun olduğu saptanmıştır. Müzik öğretmenliği dışında bir bölümden mezun olan öğretmenlerin %96,05’inin Atatürk Öğretmen Akademisinden mezun olduğu görülmüştür.

Araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin %17,02’sinin 1-5 yıllık mesleki kıdeme sahip olduğu, %27,66’sının 5-10 yıllık, %25,53’ünün 11-15 yıllık ve %29,79’unun 15 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin %23,40’sı şuan görev yaptıkları okulda 1-5 yıl arası, %30,85’i 5-10 yıl arası, %30,85’i 11-15 yıl ve %14,89’u 15 yıl ve üzeri süredir görev yapmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %91,49’unun resmi okulda, %8,51’inin özel okulda görev yaptığı, %25,53’ünün görev yaptığı okulun Lefkoşa ilçesinde, %30,85’inin Gazimağusa, %18,09’unun Girne, %7,45’inin Güzelyurt, %5,32’sinin Lefke ve %12,77’sinin görev yaptığı okulun İskele ilçesinde olduğu saptanmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin hiçbiri boru trampet takımı çalıştırabilmek için özel bir eğitim almamıştır.

Tablo 4.2 Öğretmenlerin görev yaptıkları okulda boru trampet takımı olması durumu ve MEB’den çalgı ve kıyafet talep etme durumlarına göre dağılımı (n=94)

Sayı (n)	Yüzde (%)
----------	-----------

Okulda boru trampet takımı olması durumu		
Var	45	47,87
Yok	49	52,13
Okulda boru trampet çalgıları yoksa, MEB'na istekte bulunma durumu		
İstekte bulunan	3	3,19
İstekte bulunmayan	91	96,81
Okulda boru trampet takımı kıyafeti yoksa, MEB'na istekte bulunma durumu		
İstekte bulunan	1	1,06
İstekte bulunmayan	93	98,94

Tablo 4.2’de araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin görev yaptıkları okulda boru trampet takımı olması durumu ve MEB’den çalgı ve kıyafet talep etme durumlarına göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4.2 incelendiğinde, öğretmenlerin %47,87’sinin görev yaptığı okulda boru trampet takımının olduğu, %52,13’ünün ise görev yaptığı okulda boru-trampet takımı olmadığı saptanmıştır. Öğretmenlerin %3,19’unun boru trampet çalgıları için, %1,06’sının ise boru trampet takımı kıyafeti için Milli Eğitim Bakanlığına istekte bulunduğu saptanmıştır.

Tablo 4.3 Görev yaptıkları okulda boru trampet takımı bulunan öğretmenlerin boru trampet takımlarına ilişkin bazı özelliklere ve "Boru trampet Takımı" eğitimine ilişkin görüşlerine göre dağılımı (n=45)

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Okulda bulunan boru trampet takımındaki öğrenci sayısı		
10-15 arası	13	28,89
15-20 arası	16	35,56
20-25 arası	7	15,56
25-30 arası	9	20,00

Boru trampet takımına uygulanan yazılı bir öğretim programının olması durumu		
Yok	45	100,00
Boru trampet takımı çalıştırılabilmesi için bir öğretim programına ilişkin görüş		
Eğitimi kolaylaştırır	34	75,56
Düzenli ve disiplinli olur	11	24,44
Boru trampet takımı ile gösterilere hazırlanma süresi		
1-2 hafta	2	4,44
2-3 hafta	4	8,89
3-4 hafta	8	17,78
4-5 hafta	12	26,67
6 hafta üzeri	19	42,22
Gösterilere hazırlanırken karşılaşılan zorluklar		
Boru trampet takımı eğitim programı olmaması	29	64,44
Öğrenci ve enstrüman sayısının azlığı	8	17,78
Çalmakta ve enstrümanı taşımakta sıkıntılar yaşanmaktadır	5	11,11
Zaman sıkıntısı	2	4,44
Çalışma mekanı veya odası olmayışı	1	2,22
"Boru-trampet Takımı" eğitimi ve öğretimi için kullanılabilecek bir metodun yararları		
Faydalı olur	45	100,00

Tablo 4.3 Görev yaptıkları okulda boru trampet takımı bulunan öğretmenlerin boru trampet takımlarına ilişkin bazı özelliklere ve "Boru trampet Takımı" eğitimine ilişkin görüşlerine göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4.3 incelendiğinde görev yaptıkları okulda boru trampet takımı olan öğretmenlerin %28,89'unun boru trampet takımında 10-15 arası öğrenci bulunduğu %35,56'sının 15-20 arası, %15,56'sının 20-25 arası ve %20,0'sinin boru trampet takımında 25-30 arası öğrenci bulunduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin tamamı (%100) boru trampet takımına uygulanan yazılı bir öğretim programının olmadığını ifade etmiştir. Araştırmaya

katılan öğrencilerin %75,56'sı boru trampet takımı çalıştırabilmesi için bir öğretim programı olması halinde eğitimin kolaylaşacağını, %24,44'ünün düzenli ve disiplinli olacağını ifade ettiği görülmüştür. Görev yaptığı okulda boru trampet takımı olan öğretmenlerin %4,44'ünün boru trampet takımının gösterilere 1-2 hafta hazırlandığı, %8,89'unun 2-3 hafta hazırlandığı, %17,78'inin 3-4 hafta, %26,67'sinin 4-5 hafta ve %42,22'sinin 6 hafta ve üzeri süreyle hazırlandığı saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %64,44'ü gösterilere hazırlanırken “Boru trampet takımı eğitim programı olmaması”, %17,78'i “Öğrenci ve enstrüman sayısının azlığı”, %11,11'i “Çalmakta ve enstrümanı taşımakta sıkıntılar yaşanmaktadır”, %4,44'ü “Zaman sıkıntısı” ve %2,22'si “Çalışma mekanı veya odası olmayışı” gibi zorluklar yaşamaktadır. Görev yaptıkları okulda boru trampet takımı olan öğretmenlerin tamamı (%100) boru trampet takımı eğitimi ve öğretimi için kullanılabilecek bir metodun faydalı olacağını belirtmiştir.

4.1.2 Çalışmaya katılan öğrencilerin uygulama öncesi(ön test) ve uygulama sonrası (son test) müzik eğitimine ilişkin bilgi testinden aldıkları sonuçlar ne doğrultudadır?

Tablo 4.4 Öğrencilerin eğitim öncesi bilgi testinde yer alan sorulara doğru cevap verme durumlarına göre dağılımı (n=29)

	Doğru		Yanlış	
	n	%	n	%
1.Orkestrayı yöneten kişiye ne denir?	26	89,66	3	10,34
2.Boru trampet takımının şefine ne denir?	21	72,41	8	27,59
3.Boru trampet takımı çalacağı marşın ritmini kimden alır?	24	82,76	5	17,24
4.Ritim kavramı aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?	8	27,59	21	72,41
5.Herhangi bir enstrümanı çalmak için aşağıdaki hangi kavramdan bahsedebiliriz?	28	96,55	1	3,45
6.Boru trampet takımı çalgıları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?	25	86,21	4	13,79
7.Boru trampet takımlarında çalınan marşların melodisini hangi enstrümanlar çalar?	13	44,83	16	55,17
8.Aşağıdaki nota gruplarının ölçü sayılarını belirleyiniz.	10	34,48	19	65,52
9.Aşağıdaki notaların ölçü çizgisini uygun yere çiziniz.	11	37,93	18	62,07

10.Aşağıdaki porte de sırasıyla Mi-Fa-Sol-La notalarını 4'lük nota değeri olarak gösteriniz.

2 6,90 27 93,10

Tablo 4.4'te araştırma kapsamına alınan öğrencilerin eğitim öncesi bilgi testinde yer alan sorulara doğru cevap verme durumlarına göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4.4 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %89,66'sının "1.Orkestrayı yöneten kişiye ne denir?", %72,41'inin "2.Boru trampet takımının şefine ne denir?", %82,76'sının "3.Boru trampet takımı çalacağı marşın ritmini kimden alır?" ve %96,55'inin "Herhangi bir enstrümanı çalmak için aşağıdaki hangi kavramdan bahsedebiliriz?" sorularına eğitim öncesinde doğru yanıt verdiği, %72,41'inin ise "4.Ritim kavramı aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?" sorusuna eğitim öncesinde yanlış yanıt verdiği tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %86,21'inin "6.Boru trampet takımı çalgıları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?" sorusuna doğru yanıt verdiği, %55,17'sinin "7.Boru trampet takımlarında çalınan marşların melodisini hangi enstrümanlar çalar?" sorusuna, %65,52'sinin "8.Aşağıdaki nota guruplarının ölçü sayılarını belirleyiniz.", %62,07'sinin "9.Aşağıdaki notaların ölçü çizgisini uygun yere çiziniz." ve %93,10'unun "10.Aşağıdaki porte de sırasıyla Mi-Fa-Sol-La notalarını 4'lük nota değeri olarak gösteriniz." sorularına eğitim öncesinde yanlış yanıt verdiği saptanmıştır.

Tablo 4.5 Öğrencilerin eğitim sonrası bilgi testinde yer alan sorulara doğru cevap verme durumlarına göre dağılımı (n=29)

	Doğru		Yanlış	
	n	%	n	%
1.Orkestrayı yöneten kişiye ne denir?	29	100,00	0	0,00
2.Boru trampet takımının şefine ne denir?	29	100,00	0	0,00
3.Boru trampet takımı çalacağı marşın ritmini kimden alır?	29	100,00	0	0,00
4.Ritim kavramı aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?	28	96,55	1	3,45
5.Herhangi bir enstrümanı çalmak için aşağıdaki hangi kavramdan bahsedebiliriz?	29	100,00	0	0,00
6.Boru trampet takımı çalgıları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?	29	100,00	0	0,00
7.Boru trampet takımlarında çalınan marşların	29	100,00	0	0,00

melodisini hangi enstrümanlar çalar?

8.Aşağıdaki nota guruplarının ölçü sayılarını belirleyiniz.	25	86,21	4	13,79
9.Aşağıdaki notaların ölçü çizgisini uygun yere çiziniz.	19	65,52	10	34,48
10.Aşağıdaki porte de sırasıyla Mi-Fa-Sol-La notalarını 4'lük nota değeri olarak gösteriniz.	4	13,79	25	86,21

Tablo 4.5'te araştırma kapsamına alınan öğrencilerin eğitim sonrasında bilgi testinde yer alan sorulara doğru cevap verme durumlarına göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4.5 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %100'ünün "1.Orkestrayı yöneten kişiye ne denir?", "2.Boru trampet takımının şefine ne denir?" ve "3.Boru trampet takımı çalacağı marşın ritmini kimden alır?" sorularına eğitim sonrasında doğru yanıt verdikleri tespit edilmiştir.

Öğrencilerin %96,55'inin "4.Ritim kavramı aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?" sorusuna, %100,0'ünün "Herhangi bir enstrümanı çalmak için aşağıdaki hangi kavramdan bahsedebiliriz?", "6.Boru trampet takımı çalgıları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?" ve "7.Boru trampet takımlarında çalınan marşların melodisini hangi enstrümanlar çalar?" sorularına doğru yanıt verdikleri tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %86,21'inin "8.Aşağıdaki nota guruplarının ölçü sayılarını belirleyiniz.", %65,52'sinin "9.Aşağıdaki notaların ölçü çizgisini uygun yere çiziniz." sorularına eğitim sonrası doğru yanıt verdikleri tespit edilirken, %86,21'in "10.Aşağıdaki porte de sırasıyla Mi-Fa-Sol-La notalarını dörtlük nota değeri olarak gösteriniz." sorularına eğitim sonrasında yanlış yanıt verdiği saptanmıştır.

Tablo 4.6 Öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi testinden aldıkları toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistikler (n=29)

	n	$\bar{x}$	s	Medyan	Min	Max
Eğitim Öncesi	29	5,79	1,54	6	3	9
Eğitim Sonrası	29	8,62	0,82	9	7	10

Tablo 4.6'da araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi testinden aldıkları toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

Tablo 4.6 incelendiğinde, öğrencilerin eğitim öncesi bilgi puanları ortalamasının $5,79 \pm 1,54$ puan olduğu, ortanca değerin 6, en küçük değerin 3 ve en yüksek alınan puanın 9 olduğu saptanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim sonrasında bilgi puanları incelendiğinde, öğrencilerin ortalama $8,62 \pm 0,82$ puan aldığı, ortanca puanın 9 olduğu, en düşük puanın 7 ve en yüksek puanın 10 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.7 Öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi testinden aldıkları toplam puanların karşılaştırılması (n=29)

	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	0	0	0	-4,651	0,000*
Pozitif Sıralar	28	14,5	406		
Eşit	1				

Tablo 4.7’de araştırmaya dahil edilen öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi testinden aldıkları toplam puanların karşılaştırılması amacıyla yapılan Wilcoxon testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 4.7 incelendiğinde araştırma kapsamına alınan öğrencilerin eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Araştırmaya katılan 29 öğrencinin eğitim sonrası bilgi puanlarının arttığı, bir öğrencinin ise eğitim öncesi ve eğitim sonrası bilgi puanlarının eşit olduğu görülmüştür. Buna göre verilen eğitim sonrası öğrencilerin bilgi testinden aldıkları puanlar artmıştır.

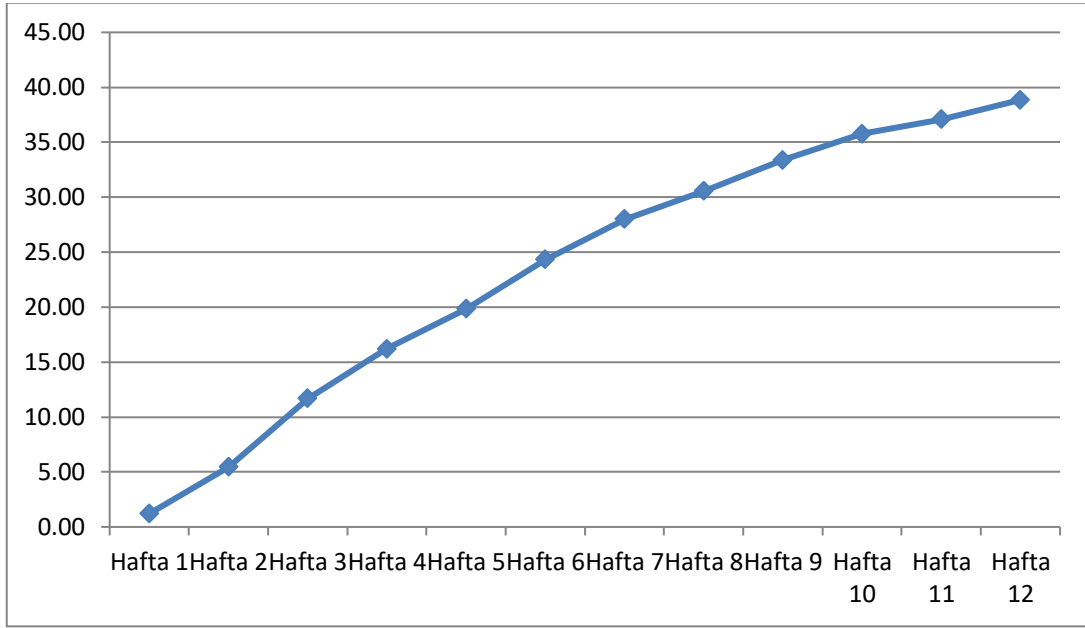
4.1.3 Performans gelişimleri gözlemlenen öğrencilerin performans değerlendirme formundan aldıkları sonuçlar ne doğrultudadır?

Tablo 4.8 Öğrencilerin haftalara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistikler (n=29)

	n	$\bar{x}$	s	Medyan	Min	Max
Hafta 1	29	1,21	0,94	1	0	3
Hafta 2	29	5,45	1,62	6	2	10
Hafta 3	29	11,69	3,17	11	6	21
Hafta 4	29	16,21	3,76	15	12	26
Hafta 5	29	19,83	3,85	18	14	28
Hafta 6	29	24,31	3,48	23	20	30
Hafta 7	29	28,00	2,38	28	24	33
Hafta 8	29	30,55	2,49	31	27	35
Hafta 9	29	33,38	1,76	33	31	39
Hafta 10	29	35,76	1,88	35	32	41
Hafta 11	29	37,07	1,65	37	34	43
Hafta 12	28	38,86	1,48	39	36	44

Tablo 4.8’de araştırma kapsamına alınan öğrencilerin haftalara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanlara ait ortalama, standart sapma, ortanca, en küçük ve en büyük değer gibi tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

Tablo 4.8 incelendiğinde araştırmaya dahil edilen öğrencilerin 1. hafta performans değerlendirme formlarından $\bar{x}=1,21\pm0,94$ puan, ikinci hafta $\bar{x}=5,45\pm1,62$ puan, 3. hafta $\bar{x}=11,69\pm3,17$ puan ve 4. hafta $\bar{x}=16,21\pm3,76$ puan aldıkları tespit edilmiştir. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin 5. haftada performans değerlendirme formlarından $\bar{x}=19,83\pm3,85$ puan, 6. haftada $\bar{x}=24,31\pm3,48$ puan, 7.haftada $\bar{x}=28,00\pm2,38$ puan ve 8. haftada $\bar{x}=30,55\pm2,49$ puan aldıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin performans değerlendirme formlarından 9.hafta $\bar{x}=33,38\pm1,76$ puan, 10.hafta $\bar{x}=35,76\pm1,88$ puan, 11. hafta $\bar{x}=37,07\pm1,65$ puan ve 12. hafta $\bar{x}=38,86\pm1,48$ puan almıştır.

Şekil 11. Öğrencilerin haftalara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları ortalama puanlar

Şekil 11’de Öğrencilerin haftalara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları ortalama puanlar verilmiş olup, öğrencilerin aldıkları performans puanlarının haftalara göre arttığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.9 Öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistikler

	n	$\bar{x}$	s	Min	Max
Birinci Ay (1-4 Hafta)	29	34,55	7,51	27	56
İkinci Ay (5-8 Hafta)	29	99,83	16,58	35	123
Üçüncü Ay (9-12 Hafta)	29	140,93	21,19	35	167

Tablo 4.9’da araştırmaya katılan öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanlara ait ortalama, standart sapma, en küçük ve en büyük değer gibi tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

Tablo 4.9 incelendiğinde araştırma kapsamına alınan öğrencilerin eğitimin ilk 4 haftasında performans değerlendirme formlarından ortalama $34,55 \pm 7,51$ puan aldığı, ilk dört haftada alınan en düşük puanın 27, en yüksek puanın ise 56 olduğu saptanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ikinci 4 haftada aldıkları puan ortalaması $99,83 \pm 16,58$ olup, alınan düşük puan 35, en yüksek puan ise 123'tür. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin üçüncü dört hafta sonunda performans değerlendirme formlarından ortalama $140,93 \pm 21,19$ puan aldıkları, alınan en düşük puanın 35 ve en yüksek puanın 167 olduğu saptanmıştır.

Tablo 4.10 Öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanların karşılaştırılması (n=29)

	n	Medyan	Sıra Ort.	X ²	p	Fark
Birinci Ay (1-4 Hafta)	29	32,00	1,07	51,670	0,000*	1-2
İkinci Ay (5-8 Hafta)	29	101,00	1,98			1-3
Üçüncü Ay (9-12 Hafta)	29	143,00	2,95			2-3

* $p < 0,05$

Öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları toplam puanların karşılaştırılması amacıyla yapılan Friedman testi sonuçları Tablo 4.9'da verilmiştir.

Tablo 4.10 incelendiğinde, araştırmaya dahil edilen öğrencilerin performans değerlendirme formlarından ilk dört haftada aldıkları puanlara ait medyan değeri 32, ikinci dört haftaya ait medyan değeri 101 ve son dört haftaya ait medyan değeri 143 bulunmuştur. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin aylara göre performans değerlendirme formlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Öğrencilerin birinci ayda aldıkları puanlar ikinci ve üçüncü ayda aldıkları puanlara göre anlamlı düzeyde düşüktür. Ayrıca öğrencilerin ikinci ay aldıkları puanlar, üçüncü ayda aldıkları puanlara göre anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur.

4.1.4 Alan uzmanlarının performans değerlendirme formundaki sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda boru trampet takımının gelişimi düzeyi nasıldır?

Tablo 4.11 Uzmanların performans değerlendirme formundaki sorulara verdikleri cevaplara ait tanımlayıcı istatistikler

	n	$\bar{x}$	s	Medyan	Min	Max
1.Boru trampet takımının ilk diziliş pozisyonu doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
2.Başlama pozisyonunda icracaların enstrümanlarını tutuş şekli doğrudur.	5	3,60	0,55	4	3	4
3.Majör tarafından verilen başlama komutu doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
4.Boru trampet takımının tören alanındaki yerini alması doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
5.Boru Trampet takımının aynı anda durabilmeleri tamamdır.	5	3,00	0,00	3	3	3
6.Çalınan marşlarda borucuların ezberi tamamdır.	5	4,00	0,00	4	4	4
7.Borucuların üfleme tekniği doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
8.Trampetçilerin baget tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
9.Çalınan marşlarda trampetçilerin ezberi tamamdır.	5	4,00	0,00	4	4	4
10.Zilcilerin tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
11.Çalınan marşlarda zilcilerin ezberi tamamdır.	5	4,00	0,00	4	4	4
12.Davulcuların tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
13.Çalınan marşlarda davulcuların ezberi tamamdır.	5	4,00	0,00	4	4	4
14.Boru Trampet takımının yürüyüşü doğrudur.	5	3,00	0,00	3	3	3
15.Majör 'ün dönüş işaretleri (sağa-sola) doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
16.Majör 'ün marş bitiriş komutu doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
17.Majör 'ün yeni marşa giriş komutu doğrudur.	5	4,00	0,00	4	4	4
18.Boru trampet takımının tören alanından çıkışı doğrudur.	5	3,60	0,55	4	3	4
19.Boru trampet takımı bütünsel olarak uygundur.	5	4,00	0,00	4	4	4
Genel Toplam	5	73,20	0,84	73	72	74

Tablo 4.11 incelendiğinde araştırma kapsamına alınan uzmanların “1.Boru trampet takımının ilk diziliş pozisyonu doğrudur.”, “3.Majör tarafından verilen başlama komutu doğrudur.”, “4.Boru trampet takımının tören alanındaki yerini alması doğrudur.” önermelerine $\bar{x}=4,0\pm0,0$ puan verdiği, “2.Başlama pozisyonunda icracıların enstrümanlarını tutuş şekli doğrudur” önermesine $\bar{x}=3,60\pm0,55$ puan, “5.Boru Trampet takımının aynı anda durabilmeleri tamamdır.” önermesine ise $\bar{x}=3,0\pm0,00$ puan verdiği tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan uzmanların “6.Çalınan marşlarda borucuların ezberi tamamdır.”, “7.Borucuların üfleme tekniği doğrudur.”, “8.Trampetçilerin baget tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.”, “9.Çalınan marşlarda trampetçilerin ezberi tamamdır.”, “10.Zilcilerin tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.”, “11.Çalınan marşlarda zilcilerin ezberi tamamdır.”, “12.Davulcuların tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.” ve “13.Çalınan marşlarda davulcuların ezberi tamamdır.” önermelerine $x=4,0\pm0,0$ puan verdikleri tespit edilmiştir. Uzmanlar “14.Boru Trampet takımının yürüyüşü doğrudur.” önermesine $x=3,0\pm0,0$ puan, “15.Majör ’ün dönüş işaretleri (sağa-sola) doğrudur.”, “16.Majör ’ün marş bitiriş komutu doğrudur.”, “17.Majör ’ün yeni marşa giriş komutu doğrudur.” ve “19.Boru trampet takımı bütünsel olarak uygundur.” önermelerine $x=4,0\pm0,0$ puan, “18.Boru trampet takımının tören alanından çıkışı doğrudur.” önermesine ise $x=3,60\pm0,55$ puan vermiştir.

Araştırma kapsamına alınan uzmanların performans değerlendirme formundaki soruların geneline $x=73,20\pm0,84$ puan verdikleri saptanmıştır. Uzmanların verdikleri puanlara ait medyan değeri 73 olup, en düşük 72 ve en yüksek 74 puan verdikleri saptanmıştır.

BÖLÜM V

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

5.1 Sonuç ve Tartışma

Kuzey Kıbrıs'ta bulunan ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerine uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formu sonucunda; araştırmaya katılan öğretmenlerin hiçbirinin boru trampet takımı çalıştırabilmek için özel bir eğitim almadığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.1). Yapılan literatür taramasında Türkiye'de bulunan ilköğretim okullarında da öğretmenlerin boru trampet takımı çalıştırabilmek için alabileceği özel bir eğitim olmadığı görülmüştür. Boru trampet takımlarını çalıştıran öğretmenlerin bu çalışmaları kendi imkanları ile yaptıkları anlaşılmıştır.

Araştırmada incelenen 94 okul arasında 45 okulda yani neredeyse var olan tüm ilköğretim okullarının yarısında boru trampet takımının olduğu (Tablo 4.2), geriye kalan 49 okulda boru trampet takımı olmamasına rağmen MEB'den enstrüman ve kıyafet talep eden öğretmen sayısının yok denecek kadar az olduğu (Tablo 4.2) görülmüştür. Tahmin edildiği gibi hiçbir ilköğretim okulunda boru trampet takımı için yazılı bir öğretim programının olmadığı saptanmıştır (Tablo 4.3). Öğretmenlerin verdiği görüşler doğrultusunda böyle bir eğitim paketinin varlığının hem eğitimi kolaylaştıracağı hem de düzenli ve disiplinli olunacağı anlaşılmıştır (Tablo 4.3). Boru trampet takımını çalıştırmak için hazırlanan bu eğitim paketi ile hem takımın çalıştırılması kolaylaşacaktır hem de aslında müzik eğitiminin kendisi kolaylaşacaktır. Yurt dışında yapılan araştırmalarda müziği bir enstrüman çalarak öğrenmenin en etkili öğrenme yöntemlerinden biri olduğu, örneğin okul orkestrası gibi bir takım içerisinde enstrüman çalmanın sınıfta tek başına çalmaktan çok daha etkili bir öğrenme konsepti olduğu gözlemlenmiştir (Lemin, 2009).

Boru trampet takımı içerisinde yer alarak enstrüman çalmanın da öğrencilerde benzer etkiyi yarattığı gözlemlenmiştir.

Boru trampet takımı bulunan okullarda en yaygın olarak takımın 15-20 öğrenciden oluştuğu, en yaygın hazırlanma süresinin altı hafta ve üzeri olduğu, karşılaşılan en büyük zorluğun boru trampet takımı eğitim programının eksikliği olduğu ve tüm öğretmenler tarafından boru trampet takımı eğitimi için kullanılabilecek bir metodun geliştirilmesinin faydalı olacağı görüşü çıkmıştır (Tablo 4.3). Geliştirilen boru trampet takımı eğitim paketinin 12 derslik olması, haftada ikişer saat 6 hafta boyunca uygulandığı taktirde görülen en yaygın hazırlanma süresi olan 6 hafta ve üzeri sonucu ile uyum içerisinde.

Yapılan ön test ve son testin karşılaştırılmaları sonucunda beklendiği gibi öğrencilerin hem temel müzik bilgisinin hem de boru trampet takımı hakkındaki müzik bilgisinin arttığı sonucu gözlemlenmiştir (Tablo 4.4), (Tablo 4.5).

Uygulanan öğrenci performans değerlendirme gözlem formlarından çıkan bulgulara göre öğrencilerin performanslarının her hafta artış gösterdiği gözlemlenmiştir (Şekil 11), (Tablo 4.8). Bu sonuç beklentileri karşılamıştır. Ritim eğitim açısından çocuklarda herhangi bir müzik eğitimi almadan zaten var olan ritim duygusunun, uygulamalı çalışmalarla geliştirilmesi önerilmektedir (Dündar, 2003). Boru trampet takımı çalışmaları sonucunda gözlemlenen performans artışı bu önerilerle uyumludur.

Boru trampet takımının sergilediği tören performansı izlenerek alan uzmanları tarafından doldurulan boru trampet takımı performans değerlendirme formundan çıkan bulgulara göre; boru trampet takımının tüm alanlarda en yüksek seviyede oldukları fakat aynı anda durabilme ve yürüyüş konularında gelişmeleri gerektiği sonucu çıkmıştır (Tablo 4.11). Türk Silahlı Kuvvetleri'nde 2013 yılına kadar var olan boru trampet takımlarında yer alan profesyonel, yetişkin, 'kas hafızası' çocuklara göre çok daha fazla gelişmiş yetişkinlerin bile aynı anda durabilme ve yürüyüşleri çok yüksek koordinasyon gerektirdiğinden, çocuklarda böyle bir sonucun gözlemlenmesi çok normal olduğu düşünülmektedir (Erdal, 2005).

5.2 Öneriler

Geliştirilen boru trampet takımı eğitim paketi zamanın kısıtlı olmasından dolayı sadece seçilmiş bir pilot okulda uygulanabilmektedir. KKTC Milli Eğitim Bakanlığı ile koordine edilerek boru trampet takımı bulunan veya bulunmayan tüm ilköğretim okulları müzik öğretmenlerine hazırlanan eğitim paketinin detaylı bir şekilde anlatılabilmesi için bir çalıştay düzenlenmesi boru trampet takımlarının okullardaki eğitimi için faydalı olacaktır.

Geliştirilen boru trampet takımı eğitim paketinin efektif bir şekilde uygulanabilmesi için bir broşür hazırlanarak KKTC Milli Eğitim Bakanlığı aracılığı ile tüm ilköğretim okullarına ulaştırılması boru trampet takımlarının okullardaki eğitimine katkıda bulunacaktır.

Tüm ilkokulların neredeyse yarısında boru trampet takımı bulunmasına rağmen, müzik öğretmenlerinin lisans eğitiminde boru trampet takımı eğitimi ile ilgili bir ders olmaması bir eksikliktir. Müzik öğretmeni yetiştiren bölümlere boru trampet takımı eğitimi ile ilgili bir ders eklenmesi faydalı olacaktır.

İlköğretim için geliştirilen bu boru trampet takımı eğitim paketi ortaöğretim okullarına göre uyarlanabilir.

Kaynakça

Bayburtlu, A. S. (2017, Haziran). Türklerde Askeri Müzik Tarihi Hakkında Bir İnceleme, *Online Journal of Music Sciences*, 2, 1, 7-30.

Çokamay, B. (2012, Şubat). Türklerde Bakır Çalgı Olarak Boru'nun İlk Kullanımı ve Yeri. *Türk Araştırmaları Dergisi*, 445-459.

Çuhadar, C.H. (2017, Aralık). Müziksel Zeka. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26, 3, 1 -12.

Dündar, M. (2003, Nisan). Anaokulu ve İlköğretimin Birinci Sınıfında Ritim Eğitimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 23, 2, 171-180.

Erdal, G. (2005, Nisan). Müzik Öğretim Yöntemlerinden Dalcroze Metodu ve Kullanımı. *Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Sempozyumu Bildirisi*. Kayseri.

Hacıarif, M. (2011, Kasım 7). Kıbrıslı Türklerin ilk boru trampet takımı. *Star Kıbrıs Gazetesi*,18.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. (2012). *Müzik ve Gösteri Sanatları Boru-Trampet Takımı Eğitimi Modüler Programı (Yeterliğe Dayalı)*. Ankara: TC Milli Eğitim Bakanlığı.

İlter, A. (2013, Nisan). Ders Bando Takımı, Majör Hareketleri, Ritim Kalıpları ve Boru Trampet Takımı. <https://www.izlesene.com/video/ders-bando-takimi-major-hareketler-ritim-kaliplari-boru-trampet-takimi/6927187> adresinden elde edildi.

Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel yayıncılık.

Kaya, E.E. (2012, Ocak). Yeni Türk Müzik İnkılâbına Bir “Hazırlık Evresi” Olarak 1826-1920 Dönem. *International Periodical For The Languages Literature and History of Turkish or Turkic*, 7/1, 1451-1460.

KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı. (2016). *Temel Eğitim Programı Giriş*. Lefkoşa.

Lemin, L. (2009). *Primary School Band Programs: Attitudes of Students, Parents and Music Staff* (PhD Thesis). Sidney Üniversitesi, Avusturalya.

Merriam, S.B. (2013). *Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*, (Selahattin Turan, Çev.). Ankara: Nobel Yayınları.

Military Music. (1894, Eylül 22). *Musical News*, s.37.

Oğuz, V., Akyol, K. Çocuk Eğitiminde Montessori Yaklaşımı. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 15, 1, 243-256.

Özcengiz, Z. (2006). *Kurtuluş Dönemi Türk Operası (19. Yüzyıl Ortasından 1950'ye Kadar) (Doktora tezi)*. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Rawlings, J. R., Stoddard, S. A. (2017). Peer Connectedness in the Middle School Band Program. *Research Studies in Music Education*, 39, 1, 121-135.

Royal Scottish Pipe Band Association. (2018, Şubat). *Pipe Band Magazine*, s.5.

Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Soysal, A.Ş., Yalçın, K. ve Karakaş, S. (2005). Temporal Lobun Sesi: Müzik. *Yeni Symposium* içinde (s.107–113).

TC Başbakanlık Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, (2018). *Güncel Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu.

TC Kara Kuvvetleri Talimnameleri. (2003). *15-1 (B) Askeri Bandolar Talimnamesi*. Ankara: Kara Kuvvetleri Komutanlığı Basımevi.

TC Kara Kuvvetleri Yönergeleri. (2003). *15-3 Kara Kuvvetleri Komutanlığı Bandoları ve Boru Trampet Takımları Yönergesi*. Ankara: Kara Kuvvetleri Komutanlığı Basımevi.

Tufan, M. (2001). *Boru ve Trampet Takımları*. Ankara: Evrensel Müzikevi.

Üngör, E. (1965). *Türk Marşları*. Michigan: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2016) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin yayıncılık. (s.273-276)

Ekler

Ek 1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Ek 2 Gönüllülük Beyan Formu

Ek 3 Bilgi Testi

Ek 4 Öğrenci Performans Değerlendirme Formları

Ek 5 Boru-Trampet Takımı Performans Değerlendirme Formu

Ek 6 Eğitim Paketi Ünite 1 (Ders 1)

Ek 7 Eğitim Paketi Ünite 2 (Ders 2)

Ek 8 Eğitim Paketi Ünite 3 (Ders 3)

Ek 9 Eğitim Paketi Ünite 4 (Ders 4-8)

Ek 10 Eğitim Paketi Ünite 5 (Ders 9)

Ek 11 Eğitim Paketi Ünite 6 (Ders 10)

Ek 12 Eğitim Paketi Ünite 7 (Ders 11-12)

EK 13 Marşların Çalınması için Prozodik Heceler

Ek 1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

YÖNERGE

Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bölümü'nde gerçekleştirilmekte olan ‘‘KKTC İlköğretim Okulları İçin Hazırlanan Boru-Trampet Takımı Eğitim Paketi’’ adlı yüksek lisans tezi için alan uzmanı olarak sizin görüşlerinize ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıda yer alan sorulara vereceğiniz yanıtlar sadece yüksek lisans tez çalışması için veri kaynağı olarak kullanılacak ve bilgiler saklı tutulacaktır.

İlginiz ve yardımlarınız için teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Murat MENKET

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Görev yapmakta olduğunuz kurumun adını lütfen belirtiniz.

.....

2. Eğitim durumunuzu belirtir misiniz?

() Lisans () Yüksek Lisans () Doktora () Sanatta yeterlilik () Diğer

3. Müzik öğretmenliği programından mı mezunsunuz?

() Evet () Hayır

Cevabınız hayır ise mezun olduğunuz fakülteyi lütfen belirtiniz.

.....

4. Müzik Öğretmeni olarak kaç yıldır hizmet vermektесiniz?

() 1-5 yıldır () 5-10 yıldır () 11-15 yıldır () 15 yıldan çok

5. Son atandığınız okulda kaç yıldır hizmet vermektесiniz?

() 1-5 yıldır () 5-10 yıldır () 11-15 yıldır () 15 yıldan çok

6. Boru trampet takımı çalıştırabilmek için özel bir eğitim aldınız mı?

() Evet () Hayır

Görüşme Yeri :

Görüşme Saati :

Görüşme Süresi :

SORULAR

****Birinci soruya cevabınız HAYIR ise, ilk üç soruyu yanıtlamanız yeterli olacaktır.***

1. Okulunuzda boru trampet takımı var mı?
()Evet ()Hayır
2. Eğer okulunuzda boru trampet takımı çalgıları yoksa Milli Eğitim Bakanlığı'ndan bunula ilgili istekte bulundunuz mu?
()Evet ()Hayır
3. Eğer okulunuzda boru trampet takımı kıyafet yoksa Milli Eğitim Bakanlığı'ndan bunula ilgili istekte bulundunuz mu?
()Evet ()Hayır
4. Okulunuzun boru trampet takımında kaç öğrenci olduğunu belirtir misiniz?
() 10-15 () 15-20 () 20-25 () 25-30 () Daha fazla
5. Boru trampet takımınızda yer alan çalgıları belirtip, mevcut sayılarını yazınız.
() BORU tane
() TRAMPET tane
() ZİL tane
() DAVUL tane
6. Boru trampet takımınıza uyguladığınız ya da uygulayabileceğiniz yazılı bir öğretim programı (metot) var mı?
() Var () Yok
7. Boru trampet takımı çalıştırılabilmesi için sizce bir öğretim programının (metod) olması çalışmalarınızı kolaylaştırır nitelikte olur mu?
()Evet ()Hayır
Neden?.....
.....
8. Boru trampet takımınız ile gösterilere ne kadar sürede hazırlanmaktasınız?
()1-2 hafta ()2-3 hafta ()3-4 hafta ()4-5 hafta ()daha fazla
9. Boru trampet takımınız ile gösterilere hazırlanırken yaşadığınız zorlukları belirtir misiniz?
.....
.....
10. Okulunuzda “Boru-trampet Takımı” eğitimi ve öğretimi için kullanabileceğiniz bir metodunun olması yararlı olur mu? Lütfen nedenini belirtiniz.
.....

Ek 2 Gönüllülük Beyan Formu

Ben aşağıda imza sahibi, Yüksek Lisans çalışması için yapılacak çalışmaların tamamına gönüllülük esasına dayalı olarak katılacağımı beyan ederim.

Ad-Soyadı:

Sınıfı:

Tarih:

İmza:

Ek 3 Bilgi Testi

Adı – Soyadı :

Sınıfı :

Tarih :

1. Orkestrayı yöneten kişiye ne denir?
 - a. Şef
 - b. Piyanist
 - c. Orkestracı
2. Boru trampet takımının şefine ne denir?
 - a. İcracı
 - b. Majör
 - c. Konzertmaister
3. Boru trampet takımı çalacağı marşın ritmini kimden alır?
 - a. Borucu
 - b. Majör
 - c. Zilci
4. Ritim kavramı aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?
 - a. Sesin süresi
 - b. Sesin gürlüğü
 - c. Sesin yüksekliği
5. Herhangi bir enstrümanı çalmak için aşağıdaki hangi kavramdan bahsedebiliriz?
 - a. Doğru bir tutuş pozisyonu önemlidir.
 - b. Enstrümanların bakıma ihtiyacı yoktur.
 - c. Düzenli bir çalışmaya gerek yoktur.
6. Boru trampet takımı çalgıları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?
 - a. Trampet – trompet – tuba - gitar
 - b. Boru – keman – piyano - davul
 - c. Boru - trampet – davul - zil
7. Boru trampet takımlarında çalınan marşların melodisini hangi enstrümanlar çalar?
 - a. Trampet-Davul
 - b. Davul-Zil
 - c. Boru-Trampet

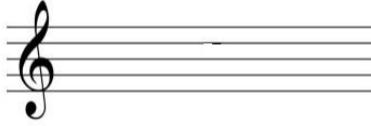
8. Aşağıdaki nota guruplarının ölçü sayılarını belirleyiniz.

9. Aşağıdaki notaların ölçü çizgisini uygun yere çiziniz.

10. Aşağıdaki porte de sırasıyla MI-FA-SOL-LA notalarını 4'lük nota değeri olarak gösteriniz.

Ek 4 Öğrenci Performans Değerlendirme Formları

Ek 4.1 Öğrenci Performans Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı-soyadı:

Çalgısı: Boru

Sınıfı:

Uygulama Süresi:

Ders:

Tarih:

					KAZANIM VE GÖSTERGELER
4	3	2	1	0	
					1. Boru trampet takımının ilk diziliş pozisyonundaki yerini doğru alır.
					2. Başlama pozisyonunda enstrümanını doğru tutar.
					3. Takımla birlikte tören alanındaki yerini doğru alır.
					4. Boru Trampet takımının içerisinde majör 'den gelen komutla herkes ile birlikte aynı anda durabilir.
					5. Çalınan marşları boru 'da doğru çalar.
					6. Boruyu doğru üfleme tekniği ile çalar.
					7. Boru Trampet takımı içerisinde doğru adımlarla yürür.
					8. Boru trampet takımı içerisinde tören alanından çıkışı doğrudur.
					9. Majör 'ün komutlarını doğru algılar.
					10. Boru trampet takımı içerisinde bütünsel olarak genel uyumu uygundur.

Ek 4.2 Öğrenci Performans Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı-soyadı:

Çalgısı: Davul

Sınıfı:

Uygulama Süresi:

Ders:

Tarih:

					KAZANIM VE GÖSTERGELER
4	3	2	1	0	
					1. Boru trampet takımının ilk diziliş pozisyonundaki yerini doğru alır.
					2. Başlama pozisyonunda enstrümanını doğru tutar.
					3. Takımla birlikte tören alanındaki yerini doğru alır.
					4. Boru Trampet takımının içerisinde majör 'den gelen komutla herkes ile birlikte aynı anda durabilir.
					5. Davulu tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.
					6. Davul'da çalınacak marşları doğru çalar.
					7. Boru Trampet takımı içerisinde doğru adımlarla yürür.
					8. Boru trampet takımı içerisinde tören alanından çıkışı doğrudur.
					9. Majör 'ün komutlarını doğru algılar.
					10. Boru trampet takımı içerisinde bütünsel olarak genel uyumu uygundur.

Ek 4.3 Öğrenci Performans Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı-soyadı:

Görevi: Majör

Sınıfı:

Uygulama Süresi:

Ders:

Tarih:

					KAZANIM VE GÖSTERGELER
4	3	2	1	0	
					11. Boru trampet takımının ilk diziliş pozisyonundaki yerini doğru alır.
					12. Başlama pozisyonunda enstrümanını doğru tutar.
					13. Majör başlama komutunu doğru verir.
					14. Takımla birlikte tören alanındaki yerini doğru alır.
					15. Boru Trampet takımına doğru komut verir.
					16. Boru Trampet takımı içerisinde doğru adımlarla yürür.
					17. Majör dönüş işaretlerini (sağa-sola) doğru verir.
					18. Majör marş bitiriş komutu doğru verir.
					19. Majör yeni marşa giriş komutu doğrudur.
					20. Boru trampet takımı içerisinde tören alanından çıkışı doğrudur.
					21. Boru trampet takımı içerisinde bütünsel olarak genel uyumu uygundur.

Ek 4.4 Öğrenci Performans Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı-soyadı:

Çalgısı: Trampet

Sınıfı:

Uygulama Süresi:

Ders:

Tarih:

					KAZANIM VE GÖSTERGELER
4	3	2	1	0	
					1. Boru trampet takımının ilk diziliş pozisyonundaki yerini doğru alır.
					2. Başlama pozisyonunda enstrümanını doğru tutar.
					3. Takımla birlikte tören alanındaki yerini doğru alır.
					4. Boru Trampet takımının içerisinde majör 'den gelen komutla herkes ile birlikte aynı anda durabilir.
					5. Trampet' i doğru baget tutuşu ve vuruş tekniği ile çalar.
					6. Çalınacak marşları trampette doğru çalar.
					7. Boru Trampet takımı içerisinde doğru adımlarla yürür.
					8. Boru trampet takımı içerisinde tören alanından çıkışı doğrudur.
					9. Majör 'ün komutlarını doğru algılar.
					10. Boru trampet takımı içerisinde bütünsel olarak genel uyumu uygundur.

EK 4.5 Öğrenci Performans Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı-soyadı:

Çalgısı: Zil

Sınıfı:

Uygulama Süresi:

Ders:

Tarih:

					KAZANIM VE GÖSTERGELER
4	3	2	1	0	
					1. Boru trampet takımının ilk diziliş pozisyonundaki yerini doğru alır.
					2. Başlama pozisyonunda enstrümanını doğru tutar.
					3. Takımla birlikte tören alanındaki yerini doğru alır.
					4. Boru Trampet takımının içerisinde majör 'den gelen komutla herkes ile birlikte aynı anda durabilir.
					5. Zil'i doğru tutuş ve vuruş tekniği ile çalar.
					6. Zil'de çalınacak marşları doğru çalar.
					7. Boru Trampet takımı içerisinde doğru adımlarla yürür.
					8. Boru trampet takımı içerisinde tören alanından çıkışı doğrudur.
					9. Majör 'ün komutlarını doğru algılar.
					10. Boru trampet takımı içerisinde bütünsel olarak genel uyumu uygundur.

Ek 5 Boru Trampet Takımı Performans Değerlendirme Formu

Alan Uzmanının Adı-soyadı:

Çalıştığı Kurum:

En Son Mezun Olduğu Bölüm:

Hizmet Süresi:

Tarih:

					KAZANIM VE GÖSTERGELER
4	3	2	1	0	
					1. Boru trampet takımının ilk diziliş pozisyonu doğrudur.
					2. Başlama pozisyonunda icracıların enstrümanlarını tutuş şekli doğrudur.
					3. Majör tarafından verilen başlama komutu doğrudur.
					4. Boru trampet takımının tören alanındaki yerini alması doğrudur.
					5. Boru Trampet takımının aynı anda durabilmeleri tamamdır.
					6. Çalınan marşlarda borucuların ezberi tamamdır.
					7. Borucuların üfleme tekniği doğrudur.
					8. Trampetçilerin baget tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.
					9. Çalınan marşlarda trampetçilerin ezberi tamamdır.
					10. Zilcilerin tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.
					11. Çalınan marşlarda zilcilerin ezberi tamamdır.
					12. Davulcuların tutuş ve vuruş tekniği doğrudur.
					13. Çalınan marşlarda davulcuların ezberi tamamdır.
					14. Boru Trampet takımının yürüyüşü doğrudur.
					15. Majör 'ün dönüş işaretleri (sağa-sola) doğrudur.
					16. Majör 'ün marş bitiriş komutu doğrudur.
					17. Majör 'ün yeni marşa giriş komutu doğrudur.
					18. Boru trampet takımının tören alanından çıkışı doğrudur.
					19. Boru trampet takımı bütünsel olarak uygundur.

Ek 6 Eğitim Paketi Ünite 1 (Ders 1)

GÜNLÜK DERS PLANI	
BÖLÜM 1	
Dersin adı	Boru Trampet Takımı Etkinliği
Sınıf	3, 4 ve 5. Sınıflar
Hafta	1
Ünitenin Adı/No	1. ÜNİTE Boru trampet takımında bulunan enstrümanlar
Konu	Boru trampet takımındaki enstrümanların özellikleri.
Önerilen süre	40 dk.
BÖLÜM II	
Öğrenci kazanımları/ Hedef ve Davranışlar	Boru trampet takımında bulunan enstrümanları tanır.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/ Davranış örüntüsü	Boru, trampet, davul, zil, majör.
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Göstererek örneklendirilir.
Kullanılan Eğitim Teknolojileri- Araç, Gereçler ve Kaynakça	Boru, trampet, davul, zil. Boru Trampet Takımları için Eğitim Paketi, Murat Menket.
Örenme-Öğretme etkinlikleri	Boru trampet takımına ait enstrümanların ne olduğu öğrencilere sorulur, verilen cevaplar üzerine enstrümanlar öğrencilere uygulamalı bir şekilde gösterilir, takım içindeki rolü ve özellikleri anlatılır. Enstrümanların takım içindeki rolü sorulara kendilerince bir tahmin yapılması istenen öğrencilerin yaratıcılık yönlerinin gelişmesi hedeflenir, analiz eden ve sentez aşamasına çıkan öğrenciler öğrenmeyi öğrenir. Öğrenciye sorular sorulur öğrencinin uygulama basamağında enstrümanları ellerine alarak davranışlar yapmaları beklenir. Böylece bedensel, müziksel ve ritmik zekalarını kullanmaları sağlanır. Öğrenciler takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurmaları gerekeceğinden hem takım çalışması yapmış hem de sosyal zekasını geliştirmiş olurlar.
BÖLÜM III	

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme. Gurupla öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme.	Dersin amacının ne kadar gerçekleştiğini ölçmek için, hazırlık ve dersi sunma aşamasında sorulan sorulardan bazıları yöneltiyle cevaplamaları istenir, değerlendirilir, yanlışlar ve eksikler tartışılır. 1- Boru trampet takımında kullanılan entrümanlar nelerdir? 2- Zilin rolü boru trampet takımının içinde nedir?
Dersin diğer derslerle ilişkisi	Müziksel ve ritmik gelişimleri açısından müzik öğretmeni ile iş birliği sağlanır.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulamasına İlişkin Açıklamalar	

Murat MENKET
Boru-Trampet Etkinliği Öğretmeni

2018

Ek 7 Eğitim Paketi Ünite 2 (Ders 2)

GÜNLÜK DERS PLANI	
BÖLÜM I	
Dersin adı	Boru Trampet Takımı Etkinliği
Sınıf	3, 4 ve 5. Sınıflar
Hafta	1
Ünitenin Adı/No	2. ÜNİTE Boru Trampet Takımında Bulunan enstrümanlarda duruş, tutuş, vuruş ve üfleme teknikleri
Konu	Boru Trampet Takımında Bulunan enstrümanların; davul, trampet, boru ve zil, duruş, tutuş, vuruş ve üfleme tekniklerinin uygulamalı gösterilmesi.
Önerilen süre	40 dk.
BÖLÜM II	
Öğrenci kazanımları/ Hedef ve Davranışlar	Boru trampet takımında bulunan enstrümanların duruş, tutuş ve üfleme tekniklerini öğrenmeleri hedeflenir.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/ Davranış örüntüsü	Boru, trampet, davul, zil, majör.
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Göstererek örneklendirilir.
Kullanılan Eğitim teknolojileri- Araç, gereçler ve Kaynakça	Boru, trampet, davul, zil. Boru Trampet Takımları için Eğitim Paketi, Murat Menket.
Örenme-Öğretme etkinlikleri Boru trampet takımındaki enstrümanların uygun teknik ile nasıl çalınması gerektiği gösterilir ve uygulamaları beklenir. Enstrümanların rolleri anlatılır. Aynı zamanda takım çalışması yaparak sosyal zekalarını geliştirmiş	Boru trampet takımına ait enstrümanların (davul, trampet, boru ve zil) duruş, tutuş, vuruş ve üfleme tekniklerinin uygulamalı bir şekilde öğrencilere gösterilir. Örnek olarak davulun nasıl tutulması gerektiği öğrencilere sorulur, verilen cevaplar üzerine enstrümanlar öğrencilere verilir ve teknikler uygulamalı olarak anlatılır. Örneğin trampet gibi bir enstrümanın takım içindeki rolünün ne olduğu sorularak kendilerince bir tahmin yapılması istenen öğrencilerin yaratıcılık yönlerinin gelişmesi hedeflenerek, analiz eden ve sentez aşamasına çıkan öğrenciler öğrenmeyi öğrenirler. Öğrenciye sorular sorulur öğrencinin uygulama basamağında enstrümanları ellerine alarak davranışlar yapmaları beklenir. Böylece bedensel, müziksel ve ritmik zekalarını kullanmaları sağlanır. Öğrenciler takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurmaları gerekeceğinden hem takım çalışması yapmış hem de sosyal zekalarını geliştirmiş olurlar.

olurlar.	
BÖLÜM III	
Ölçme-Değerlendirme: Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme. Gurupla öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme.	Dersin amacının ne kadar gerçekleştiğini ölçmek için, hazırlık ve dersi sunma aşamasında sorulan sorulardan bazıları yöneltilecek cevaplamaları istenecek, değerlendirilecek, yanlışlar ve eksikler tartışılır. 1- Davulun boru trampet takımı içindeki rolü nedir? 2- Trampet nasıl tutulur?
Dersin diğer derslerle ilişkisi	Müziksel ve ritmik gelişimleri açısından müzik öğretmeni ile iş birliği sağlanacak.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulamasına İlişkin Açıklamalar	

Murat MENKET
Boru-Trampet Etkinliği Öğretmeni

2018

Ek 8 Eğitim Paketi Ünite 3 (Ders 3)

GÜNLÜK DERS PLANI	
BÖLÜM I	
Dersin adı	Boru Trampet Takımı Etkinliği
Sınıf	3, 4 ve 5. Sınıflar
Hafta	3
Ünitenin Adı/No	3.ÜNİTE Boru trampet takımı majörünün görevi ve batonu nasıl kullanacağı
Konu	Boru Trampet Takımının başında bulunan majörün batonu tutuş ve kullanma tekniklerinin uygulamalı anlatılması ve gösterilmesi.
Önerilen süre	40 dk.
BÖLÜM II	
Öğrenci kazanımları/ Hedef ve Davranışlar	Boru trampet takımı majörünün görevi ve batonu nasıl kullanacağı hedeflenir.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/ Davranış örüntüsü	Majör Batonu.
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Göstererek örneklendirme.
Kullanılan Eğitim Teknolojileri- Araç, Gereçler ve Kaynakça	Boru, trampet, davul, zil, Majör Batonu. Boru Trampet Takımları için Eğitim Paketi, Murat Menket.
Örenme-Öğretme etkinlikleri Majör hareketlerinin nasıl yapılacağı batonu nasıl kullanacağı hem majöre hem boru trampet takımına öğretilir. Bu çalışma sırasında bedensel, müziksel, ritmik zekaları ve takım çalışması ile	Boru trampet takımının lideri rolünde olan Majörün enstrüman olarak kullanacağı baton ile yapacağı hareketlerin anlamı öğrencilere sorulur, verilen cevaplar üzerine davranışların anlamı ve ne yapılması gerektiği öğrencilere uygulamalı olarak gösterilir ve anlatılır. Majör batonu havaya kaldırdığı zaman takımın ne yapması gerektiği sorularak kendilerince bir tahmin yapılması istenen öğrencilerin yaratıcılık yönlerinin gelişmesi hedeflenerek, analiz eden ve sentez aşamasına çıkan öğrenciler öğrenmeyi öğrenirler. Bu yöntem ve teknikle majör batonu havaya kaldırdığı zaman takımın çalma pozisyonuna geçmesi gerektiğini uygulamalı bir şekilde öğrenirler. Öğrenciye sorular sorulur öğrencinin uygulama basamağında enstrümanları ellerine alarak davranışlar yapmaları beklenir. Böylece bedensel, müziksel ve ritmik zekalarını kullanmaları sağlanır. Öğrenciler takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurmaları gerekeceğinden hem takım çalışması yapmış hem de sosyal zekalarını geliştirmiş olurlar.

sosyalleşirler.	
BÖLÜM III	
Ölçme-Değerlendirme: Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme. Gurupla öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme.	Dersin amacının ne kadar gerçekleştiğini ölçmek için, hazırlık ve dersi sunma aşamasında sorulan sorulardan bazıları yöneltilecek cevaplamaları istenecek, değerlendirilecek, yanlışlar ve eksikler tartışılır. 1- Majörün batonu havaya kaldırması ne anlama gelir?
Dersin diğer derslerle ilişkisi	Müziksel ve ritmik gelişimleri açısından müzik öğretmeni ile iş birliği sağlanacak.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulamasına İlişkin Açıklamalar	

Murat MENKET
Boru-Trampet Etkinliği Öğretmeni

2018

Ek 9 Eğitim Paketi Ünite 4 (Ders 4-8)

GÜNLÜK DERS PLANI	
BÖLÜM I	
Dersin adı	Boru Trampet Takımı Etkinliği
Sınıf	3, 4 ve 5. Sınıflar
Hafta	4
Ünitenin Adı/No	4.ÜNİTE Repertuvarın öğretilmesi ve çalışılması
Konu	Boru Trampet Takımının marş repertuvarını prozodik hecelerle çalışılması
Önerilen süre	40 dk. x 5
BÖLÜM II	
Öğrenci kazanımları/ Hedef ve Davranışlar	Marşlar çalınır.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/ Davranış örüntüsü	Marş
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Anlatım ve göstererek örneklendirme
Kullanılan Eğitim Teknolojileri- Araç, Gereçler ve Kaynakça	Boru, trampet, davul, zil, Majör Batonu. Boru Trampet Takımları için Eğitim Paketi, Murat Menket.
Örenme-Öğretme etkinlikleri	Marşlar prozodik heceler şeklinde sözlü olarak öğrencilere öğretilir ve tekrarlatılır. Uygulama adımıda önce heceleri öğrenirler, sonra marşlar ritim eşliğinde enstrümanlarla çalınır. Öğrencilerin takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurmaları gerekeceğinden, öğrenciler hem takım çalışması yapmış hem de sosyal zekalarını geliştirmiş olurlar. Marşlar prozodik heceler şeklinde öğrencilere öğretilir ve tekrarlatılır. Daha sonra bu ritmik cümleler enstrümanda çalınır.
BÖLÜM III	

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme. Gurupla öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme.	Dersin amacının ne kadar gerçekleştiğini ölçmek için, hazırlık ve dersi sunma aşamasında marşların çalınıp çalınmadığına bakılır.
Dersin diğer derslerle ilişkisi	Müziksel ve ritmik gelişimleri açısından müzik öğretmeni ile iş birliği sağlanacak.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulamasına İlişkin Açıklamalar	

Murat MENKET
Boru-Trampet Etkinliği Öğretmeni

2018

Ek 10 Eğitim Paketi Ünite 5 (Ders 9)

GÜNLÜK DERS PLANI	
BÖLÜM I	
Dersin adı	Boru Trampet Takımı Etkinliği
Sınıf	3, 4 ve 5. Sınıflar
Hafta	9
Ünitenin Adı/No	5. ÜNİTE (Çalmadan) yürüyüş ve duruş düzeni
Konu	Boru Trampet Takımının marşları çalmadan yürüyüş ve duruş düzeni
Önerilen süre	40 dk.
BÖLÜM II	
Öğrenci kazanımları/ Hedef ve Davranışlar	Her bir öğrencinin Boru Trampet Takımı içerisindeki yerini ve pozisyonunu öğrenmesi hedeflenir.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/ Davranış örüntüsü	Duruş düzeni
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Göstererek örneklendirme
Kullanılan Eğitim Teknolojileri- Araç, Gereçler ve Kaynakça	Boru, trampet, davul, zil, Majör Batonu. Boru Trampet Takımları için Eğitim Paketi, Murat Menket.
Örenme-Öğretme etkinlikleri	Öğrencilerin Boru Trampet Takımı içerisinde nerede duracağını ve nasıl yürüyeceğini öğrenir. Öğrenciler takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurmaları gerekeceğinden hem takım çalışması yapmış hem de sosyal zekalarını geliştirmiş olurlar.
Öğrencilerin Boru Trampet Takımı içerisinde nerede duracağını ve nasıl yürüyeceğini öğrenir. Birbirleri arasında yoğun bir şekilde koordinasyon ve takım çalışması yaparlar.	
BÖLÜM III	

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme. Gurupla öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme.	Dersin amacının ne kadar gerçekleştiğini ölçmek için, hazırlık ve dersi sunma aşamasında öğrencilerin takımında duracağı yeri bilip bilmediğine bakılır.
Dersin diğer derslerle ilişkisi	Koordinasyon ve bedensel gelişimleri açısından beden eğitimi öğretmeni ile iş birliği sağlanacak.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulamasına İlişkin Açıklamalar	

Murat MENKET
Boru-Trampet Etkinliği Öğretmeni

2018

Ek 11 Eğitim Paketi Ünite 6 (Ders 10)

GÜNLÜK DERS PLANI	
BÖLÜM I	
Dersin adı	Boru Trampet Takımı Etkinliği
Sınıf	3, 4 ve 5. Sınıflar
Hafta	10
Ünitenin Adı/No	6. ÜNİTE Çalarak yürüyüş ve duruş düzeni
Konu	Boru Trampet Takımının marşları çalarak yürüyüş ve duruş düzeni.
Önerilen süre	40 dk.
BÖLÜM II	
Öğrenci kazanımları/ Hedef ve Davranışlar	Her bir öğrencinin Boru Trampet Takımı içerisinde marşları çalarken hareket koordinasyonunu sağlaması hedeflenir.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/ Davranış örüntüsü	Koordinasyon
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Göstererek örneklendirme.
Kullanılan Eğitim Teknolojileri- Araç, Gereçler ve Kaynakça	Boru, trampet, davul, zil, Majör Batonu. Boru Trampet Takımları için Eğitim Paketi, Murat Menket.
Örenme-Öğretme etkinlikleri	Öğrencilerin Boru Trampet Takımı içerisinde marşlar çalınırken aynı zamanda hareket halinde olmaları ve takım içi koordinasyonun sağlanır. Öğrencilerin takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurmaları gerekeceğinden hem takım çalışması yapmış hem de sosyal zekalarını geliştirmiş olurlar. Öğrenciler takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurarak mars çalacakları için bedensel, müziksel ve ritmik zekalarını geliştirmiş olurlar.
BÖLÜM III	

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme. Gurupla öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme.	Dersin amacının ne kadar gerçekleştiğini ölçmek için, hazırlık ve dersi sunma aşamasında öğrencilerin takımında marşları çalarken ve yürürken aynı anda aynı hareketleri yapıp yapmadıklarına bakılır. 1. Aynı adımlarla yürüyebildiler mi? 2. Aynı zamanda durabildiler mi?
Dersin diğer derslerle ilişkisi	Koordinasyon ve bedensel gelişimleri açısından beden eğitimi öğretmeni ile, ritimsel ve müziksel gelişimleri açısından ise müzik öğretmeni ile iş birliği sağlanacak.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulamasına İlişkin Açıklamalar	

Murat MENKET
Boru-Trampet Etkinliği Öğretmeni

2018

Ek 12 Eğitim Paketi Ünite 7 (Ders 11-12)

GÜNLÜK DERS PLANI	
BÖLÜM I	
Dersin adı	Boru Trampet Takımı Etkinliği
Sınıf	3, 4 ve 5. Sınıflar
Hafta	11 ve 12
DERS	7. ÜNİTE Genel tören provası
Konu	Boru Trampet Takımının tüm marşları çalarak yürüyüş ve duruş düzeninde tören provası yapması.
Önerilen süre	40 dk. X 2
BÖLÜM II	
Öğrenci kazanımları/ Hedef ve Davranışlar	Her bir öğrencinin törende Boru Trampet Takımı içerisinde çalacağı marşları ve yapacağı hareketleri bilmesi hedeflenir.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/ Davranış örüntüsü	Koordinasyon, ritim
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Göstererek örneklendirme.
Kullanılan Eğitim Teknolojileri- Araç, Gereçler ve Kaynakça	Boru, trampet, davul, zil, Majör Batonu. Boru Trampet Takımları için Eğitim Paketi, Murat Menket.
Örenme-Öğretme etkinlikleri Boru trampet takımının baştan sona töreni icra eder ve birbirleriyle koordinasyon kurup takım çalışması yaparlar. Bedensel, müziksel ve ritmik zekalarını geliştirmiş olurlar.	Öğrencilerin Boru trampet takımı tören provasında komutlara uyabilmesi sağlanır. Boru trampet takımının yerini alabilmesi, duruş ve çalma pozisyonlarına geçebilmesini yapabilir. Boru trampet takımının mars değişimlerini majörün komutlarını takip ederek doğru ve yerinde yapabilmesi sağlanır. Öğrencilerin Boru trampet takımı içerisinde marşlar çalınırken aynı zamanda hareket halinde olmaları ve takım içi koordinasyonun sağlanır. Öğrenciler takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurmaları gerekeceğinden hem takım çalışması yapmış hem de sosyal zekalarını geliştirmiş olurlar. Öğrenciler takım içinde birbirleriyle koordinasyon kurarak mars çalacakları için bedensel, müziksel ve ritmik zekalarını geliştirmiş olurlar.
BÖLÜM III	

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme. Gurupla öğrenme etkinliklerine yönelik ölçme değerlendirme.	Dersin amacının ne kadar gerçekleştiğini ölçmek için, hazırlık ve dersi sunma aşamasında öğrencilerin takımında marşları çalarken ve yürürken aynı anda aynı hareketleri yapıp yapmadıklarına bakılır. 1. Majör komutlarını doğru verebildi mi? 2. Takım majör komutlarını uygulayabildi mi? 3. Marş değişimleri doğru yapıldı mı?
Dersin diğer derslerle ilişkisi	Koordinasyon ve bedensel gelişimleri açısından beden eğitimi öğretmeni ile, ritimsel ve müziksel gelişimleri açısından ise müzik öğretmeni ile iş birliği sağlanacak.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulamasına İlişkin Açıklamalar	

Murat MENKET
Boru-Tramper Etkinliği Öğretmeni

2018

EK 13 Marşların Çalınması için Prozodik Heceler
Enstrüman Kodları:

B: Boru

T:Tramper

DZ: Davul ve zil

TB: Trampet bagetlerinin birbirine vurulması.

Marş 1

Beş - par - mak dağ - la - rın - da

B B B B B B B

T T T T T T T

DZ DZ

Yük - se - len a - ğaç

B B B B B

T T T T T

DZ DZ

Marş 2

Gü - zel - yurt o - va - sın - da

B B B B B B B

T T T T T T T

DZ DZ

Lef - ke - nin bah - ça - sın - da

B B B B B B B

T T T T T T T

DZ DZ

Ve - rim - li top - rak - lar - da

B B B B B B B

T T T T T T T

DZ DZ

Por - ta - kal

B B B

T T T

DZ DZ DZ

Marş 3

Biz ge - le - lim mi ak - şam ak - şam?

B B B B B B B B

T T T T T TB T TB T

DZ DZ

Biz ge - le - lim mi ak - şam ak - şam?

B B B B B B B B

T T T T T TB T TB T

DZ DZ

Biz ge - le - lim mi ak - şam ak - şam?

B B B B B B B B

T T T T T TB T TB T

DZ DZ

Ak - şam ge - le - lim mi? - -

B B B B B B - -

T T T T T T TB TB

DZ DZ

Marş 4

Biz yü - rü - dük, biz yü - rü - dük

B B B B B B B

T T T T T T T

DZ DZ

Ban - do - cu - lar biz yü - rü - dük

B B B B B B B

T T T T T T T

DZ DZ

Özgeçmiş

MURAT MENKET – ORKESTRA ŞEFİ

Murat Menket 22 şubat 1988 yılında Lefkoşa, Kıbrıs'ta doğdu. 11 yaşında özel müzik derslerine başlayan Menket, 2002 yılında Türk Silahlı Kuvvetleri Bando Okullarını kazanarak obua bölümüne girmiştir. 2005 yılında mezun olmasının ardından, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği bölümünü kazanmıştır. Başarılı ile mezun olmuş, eğitimi süresince ve sonrasında sırası ile Burhan Önder ile armoni, kompozisyon ve kontrpuan, Vuslat Koyuncu ile Piyano, Doğan Çakar, Achim Holub ve Prof. Rengim Gökmen ile Orkestra Şefliği çalışmıştır.

Menket 2009 yılından günümüze KKTC Güvenlik Kuvvetleri Bandosu'nda yardımcı şef olarak görev yapmaktadır.

EĞİTİM

2002 - 2005, Obua, Bando Okulları Komutanlığı, Ankara, Türkiye.

2005 - 2009, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı, Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Ankara, Türkiye.

2017 – 2018 Yakın Doğu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı, Lefkoşa, Kıbrıs.

PROFESYONEL DENEYİMLER

2009 – 2018: Günümüze: KKTC Güvenlik Kuvvetleri Bandosu - Bando Şefi olarak çalışmaktadır. Ülkenin her yerinde konserler ve tüm resmi devlet törenlerini yönetmekte ve yapmaktadır.

2017/18: T.C. Kültür Bakanlığı Devlet Çoksesli Korosu tarafından Ülke genelinde yapılan seçimle dört aktif üyeden birisi olarak seçilmiş ve sırasıyla Prof. Paulo Laurenço ve Lorenzo Donati ile koro şefliği çalışmaları yapıp, çalıştay sonu Devlet Çoksesli Korosu ile birlikte konser vermiştir.

2016/17: Prof. Rengim Gökmen ve Karşıyaka oda orkestrası ile birlikte düzenlenen Orkestra Şefliği Masterclass'larına Prof. Rengim Gökmen tarafından aktif olarak seçilmiş ve final konserlerinde Karşıyaka Oda Orkestrasını yönetmiştir. Buradan "Gelişmiş Orkestra Şefliği Teknikleri" Diploması almıştır.

2015: Avusturya'nın Graz şehrinde gerçekleşen orkestra şefliği ve şeflik yarışmasına katılmıştır. Burada Orkestra Şefi Achim Holub ve Kammerphilharmonie Graz ile birlikte çalışmış ve yapılan yarışmada aktif katılımcılar arasında 3. gelerek uluslararası başarı elde etmiştir. Yarışmanın

ardından Franziskaner Church Graz, Avusturya'da yapılan final konserine şef olarak çıkmıştır.

2013 -2015: Umut Orkestrasını kurarak şefliğini yapmıştır (Hope Chamber Orchestra). Bu orkestra Kıbrıs'taki kanser hastası çocuklara bir umut ışığı olabilmek ve onlara yardım etmek için Kıbrıs'taki gönüllü müzisyenlerden kurulmuştur. Adanın her yerinde binlerce dinleyiciye ulaşmış ve konserler vermiştir. Konserlerden toplanan tüm gelirler Umut Eğitim Ve Kültür Evine bağışlanmıştır.

2012-2013: Amerikan Kültür Derneğinin organize ettiği Chris Byars/Ari Roland caz seminer ve çalışmalarına, alto ve soprano saksafonuyla aktif katılımcı olarak katılmıştır. Lefkoşa, Kıbrıs.

KKTC Milli Eğitim Bakanlığı İzin Belgesi

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayı: İÖD.0.00-35/2018/1B.-35655

Lefkoşa, 31 Ocak 2018

**Sayın Murat MENKET,
Yakın Doğu Üniversitesi,
Lefkoşa.**

Müdürlüğümüze bağlı okullarda görev yapan müzik öğretmenlerine uygulamak istediğiniz **“KKTC İlköğretim Okulları İçin Hazırlanan Boru-Trampet Takımı Eğitim Paketi”** konulu tez çalışması, Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü tarafından incelenmiş gizlilik ve gönüllülük ilkelerine riayet edilerek uygulanması uygun görülmüştür.

Çalışma uygulamadan önce okul müdürlükleri ile temas kurulması ve tamamlandıktan sonra da sonuçların Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü'ne iletilmesinin yasa gereği olduğunu bildirir, gereğini saygı ile rica ederim.

**Hakkı BAŞARI
Müdür Muavini
ve
Müdür (V)**

/AA

Tel (90) (392) 228 3136 - 228 6893
Fax (90) (392) 228 7158
E-mail meb@mebnet.net

Lefkoşa-KKTC

Turnitin Raporu

TEZ

ORIGINALITY REPORT

8%

SIMILARITY INDEX

7%

INTERNET SOURCES

2%

PUBLICATIONS

5%

STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1

Submitted to Eastern Mediterranean University

Student Paper

2%

2

docs.neu.edu.tr

Internet Source

1%

3

Submitted to European University of Lefke

Student Paper

1%

4

Submitted to Yakın Doğu Üniversitesi

Student Paper

<1%

5

Submitted to Girne American University

Student Paper

<1%

6

www.eba.gov.tr

Internet Source

<1%

7

docplayer.biz.tr

Internet Source

<1%

8

KAYA, Emin Erdem. "Yeni Türk müzik inkılâbına bir "Hazırlık Evresi" olarak 1826-1920 dönemi", TUBITAK, 2012.

Publication

<1%